Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►B EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 184/2005,

annettu 12 päivänä tammikuuta 2005,

maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista yhteisön tilastoista

(EUVL L 35, 8.2.2005, s. 23)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Komission asetus (EY) N:o 602/2006, annettu 18 päivänä huhtikuuta 2006	L 106	10	19.4.2006
►M2	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1137/2008, annettu 22 päivänä lokakuuta 2008	L 311	1	21.11.2008
►M3	Komission asetus (EY) N:o 707/2009, annettu 5 päivänä elokuuta 2009	L 204	3	6.8.2009
►M4	Komission asetus (EU) N:o 555/2012, annettu 22 päivänä kesäkuuta 2012	L 166	22	27.6.2012
►M5	sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla komission asetuksella (EU) N:o 519/2013, annettu 21 päivänä helmikuuta 2013	L 158	74	10.6.2013
►M6	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1013, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016	L 171	144	29.6.2016

▼B

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 184/2005,

annettu 12 päivänä tammikuuta 2005,

maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevista yhteisön tilastoista

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 285 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan keskuspankin perustamissopimuksen 105 artiklan 4 kohdan mukaisesti antaman lausunnon ([1]),

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä, ([2])

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätään, että komissio antaa neuvostolle kertomuksia, joiden perusteella neuvosto valvoo jokaisen jäsenvaltion sekä yhteisön taloudellista kehitystä sekä sitä, onko niiden talouspolitiikka laajojen suuntaviivojen mukaista.

(2) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaan komissio tekee neuvostolle ehdotuksia yhteisen kauppapolitiikan toteuttamiseksi ja neuvosto valtuuttaa komission aloittamaan tarpeelliset neuvottelut.

(3) Palvelukaupan yleissopimuksen (GATS-sopimus) ([3]) ja teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdyn sopimuksen (TRIPS-sopimus) ([4]) täytäntöönpanossa ja tarkastelussa sekä muita sopimuksia koskevissa nykyisissä ja tulevissa neuvotteluissa on oltava käytettävissä asianmukaista tilastotietoa.

(4) Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmästä yhteisössä 25 päivänä kesäkuuta 1996 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2223/96 ([5]) (EKT-95) sisältää yhteisten standardien, määritelmien, luokittelujen ja tilinpitosäännöstön muodostaman viitekehyksen, joka on tarkoitettu jäsenvaltioiden tilastojen laatimiseen yhteisön tarpeisiin ja jonka avulla jäsenvaltioiden tulokset saadaan keskenään vertailukelpoisiksi.

([1]) EUVL C 296, 6.12.2003, s. 5.
([2]) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 30. maaliskuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 13. joulukuuta 2004.
([3]) EYVL L 336, 23.12.1994, s. 191.
([4]) EYVL L 336, 23.12.1994, s. 214.
([5]) EYVL L 310, 30.11.1996, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1267/2003 (EUVL L 180, 18.7.2003, s. 1).

▼B

(5) EMU:n tilastovaatimuksia koskevassa toimintasuunnitelmassa, joka esitettiin neuvostolle syyskuussa 2000, ja sen kolmannessa, neljännessä ja viidennessä tilannekatsauksessa, joita neuvosto niin ikään tuki, edellytetään Euroopan unionin neljännesvuosittaisen tilinpidon laatimista institutionaalisilta sektoreilta 90 päivän kuluessa. Neljännesvuosittaisten maksutaselukujen oikea-aikainen toimittaminen on ennakkoedellytys mainitun Euroopan unionin neljännesvuosittaisen tilinpidon kokoamiselle.

(6) Yritystoiminnan rakennetilastoista 20 päivänä joulukuuta 1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 58/97 ([1]) perustettiin yhteinen kehys yhteisössä toimivien yritysten rakennetta, toimintoja, kilpailukykyä ja tuloksia koskevien yhteisön tilastojen keruulle, laatimiselle, toimittamiselle ja arvioinnille, ja siinä säädetään tältä alalta kerättävät ominaisuustiedot.

(7) Rajat ylittävistä euromääräisistä maksuista 19 päivänä joulukuuta 2001 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2560/2001 ([2]) vaikutti suoraan tilastojen kokoamiseen; tämän asetuksen mukaisen kynnysarvon korottaminen vaikuttaisi merkittävästi yritysten ilmoitusvelvollisuuteen ja jäsenvaltioiden maksutasetilastojen laatuun etenkin jäsenvaltioissa, joissa on maksusuorituksiin perustuvat tilastojen kokoamisjärjestelmät.

(8) Kansainvälisen valuuttarahaston maksutasekäsikirjassa sekä maksutasetta, ulkomaista varallisuutta ja valuuttavarantoasetelmaa koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista 2 päivänä toukokuuta 2003 annetuissa Euroopan keskuspankin suuntaviivoissa ([3]), kansainvälisen palvelukaupan tilastoja koskevassa Yhdistyneiden kansakuntien käsikirjassa (Manual on statistics of international trade in services of the United Nations) ja OECD:n suorien sijoitusten käsikirjassa (OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment) määritellään yhteisesti yleiset säännöt, joiden mukaan maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevat tilastot on kerättävä.

(9) Maksutasetta koskevien tilastojen osalta Euroopan keskuspankki ja komissio sovittavat tarpeen mukaan yhteen kokoamistyötä. Tässä asetuksessa määritellään erityisesti tilastotiedot, joita komissio tarvitsee jäsenvaltioilta voidakseen tuottaa maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevia yhteisön tilastoja. Näiden yhteisön tilastojen tuottamiseksi ja levittämiseksi komissio ja jäsenvaltiot neuvottelevat keskenään toimitettujen tietojen laatua ja niiden levittämistä koskevista kysymyksistä.

([1]) EYVL L 14, 17.1.1997, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).
([2]) EYVL L 344, 28.12.2001, s. 13.
([3]) EUVL L 131, 28.5.2003, s. 20.

▼B

(10) Salassapidettävien tilastotietojen luovuttamisesta Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle 11 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa neuvoston asetuksessa (Euratom, ETY) N:o 1588/90 ([1]) säädetään, ettei kansallisiin tilastosalaisuutta koskeviin säännöksiin voida vedota salassapidettävien tilastollisten tietoaineistojen Eurostatille luovuttamisen estämiseksi, jos yhteisön lainsäädäntöön kuuluvassa, yhteisön tilastoja koskevassa säännöksessä säädetään tällaisten tietojen luovuttamisesta.

(11) Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2533/98 ([2]) annetaan luottamuksellisuutta koskevat säännökset, joita on sovellettava Euroopan keskuspankille toimitettuihin luottamuksellisiin tilastotietoihin.

(12) Yhteisön erityistilastojen tuottamiseen sovelletaan yhteisön tilastoista 17 päivänä helmikuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 322/97 ([3]) säännöksiä.

(13) On selkeä tarve tuottaa maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevia yhteisön tilastoja, jotka noudattavat yhteisiä laatustandardeja.

(14) Koska tämän asetuksen tavoitetta eli sellaisten yhteisten laatustandardien luomista, joita tarvitaan maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevien vertailukelpoisten tilastojen tuottamiseksi, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimesta, ja se voidaan siksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi hyväksyä toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(15) Kansallisilla laitoksilla, jotka jäsenvaltioissa vastaavat tiedonkeruusta, voi tässä asetuksessa asetettujen velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi olla tarve saada käyttää hallinnollisia tietolähteitä, kuten muiden julkisten laitosten pitämiä yritysrekistereitä ja muita tietokantoja, jotka sisältävät tietoja rajatylittävistä taloustoimista ja varallisuusasemista, silloin kun nämä tiedot ovat tarpeen yhteisön tilastojen tuottamiseksi.

(16) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ([4]) mukaisesti,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

([1]) EYVL L 151, 15.6.1990, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003.
([2]) EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8.
([3]) EYVL L 52, 22.2.1997, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003.
([4]) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella perustetaan yhteinen kehys maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevien yhteisön tilastojen järjestelmälliseksi tuottamiseksi.

2 artikla

Tietojen toimittaminen

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevat tiedot, jotka mainitaan liitteessä I. Tiedot määritellään liitteessä II.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tiedot komissiolle (Eurostatille) liitteestä I ilmeneviä määräaikoja noudattaen.

▼M6

3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 10 artiklan mukaisesti, jos taloudellisten tai teknisten muutosten vuoksi on päivitettävä liitteessä I olevissa taulukoissa 6, 7 ja 8 vahvistettuja maantieteellisen luokittelun tasoja, sektorikohtaisten erittelyjen tasoja ja toimialoittaisen luokittelun tasoja, edellyttäen ettei tällaisilla päivityksillä vaikuteta ilmoitusvelvollisuuteen eikä muuteta sovellettavaa taustalla olevaa käsitekehystä.

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 10 artiklan mukaisesti silloin, kun on poistettava tai vähennettävä liitteessä I tietovirtojen osalta asetettuja tiettyjä vaatimuksia, edellyttäen ettei tällaisella poistamisella tai vähentämisellä heikennetä tämän asetuksen mukaisesti tuotettujen tilastojen laatua.

Käyttäessään tätä siirrettyä valtaa komissio varmistaa, ettei delegoiduista säädöksistä aiheudu huomattavaa lisärasitetta jäsenvaltioille tai vastaajille.

Lisäksi komissio perustelee asianmukaisesti kyseisissä delegoiduissa säädöksissä säädetyt toimet ja tarkastelee tarvittaessa kustannustehokkuutta, mukaan lukien vastaajille aiheutuvaa rasitetta ja tuotantokustannuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 223/2009 ([1]) 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

▼B

3 artikla

Tietolähteet

1. Jäsenvaltioiden on kerättävä tässä asetuksessa vaaditut tiedot kaikkia sopiviksi ja tarkoituksenmukaisiksi katsomiaan lähteitä apunaan käyttäen. Niihin voi sisältyä hallinnollisia tietolähteitä, kuten yritysrekisterit.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 223/2009, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, Euroopan tilastoista sekä salassapidettävien tilastotietojen luovuttamisesta Euroopan yhteisöjen tilastotoimistolle annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1101/2008, yhteisön tilastoista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 322/97 ja Euroopan yhteisöjen tilasto-ohjelmakomitean perustamisesta tehdyn neuvoston päätöksen 89/382/ETY, Euratom kumoamisesta (EUVL L 87, 31.3.2009, s. 164).

▼B

2. Luonnollisten ja oikeushenkilöiden, joita pyydetään toimittamaan tietoja, on vastatessaan noudatettava määräaikoja ja määritelmiä, jotka jäsenvaltioiden tiedonkeruusta vastaavat kansalliset laitokset tämän asetuksen mukaisesti asettavat.

3. Jos vaadittavia tietoja ei voida kerätä kohtuullisin kustannuksin, voidaan toimittaa parhaat mahdolliset estimaatit (nolla-arvot mukaan luettuina).

▼M6

4 artikla

Laatuperusteet ja -selvitykset

1. Tätä asetusta sovellettaessa toimitettaviin tietoihin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 223/2009 12 artiklan 1 kohdassa säädettyjä laatuperusteita tämän asetuksen 5 artiklan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle (Eurostatille) selvitys toimitettujen tietojen laadusta, jäljempänä ’laatuselvitys’.

3. Sovellettaessa 1 kohdassa tarkoitettuja laatuperusteita tietoihin, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan, komissio määrittelee laatuselvitysten yksityiskohtaiset soveltamissäännöt, rakenteen ja ajoituksen täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Komissio (Eurostat) arvioi 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun maksutasekomitean avustamana toimitettujen tietojen laadun laatuselvitysten asianmukaisen tarkastelun pohjalta sekä laatii ja julkaisee kertomuksen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien Euroopan tilastojen laadusta. Komission kertomus toimitetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle (Eurostatille) tärkeistä menettelyä tai muita seikkoja koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta toimitettuihin tietoihin, viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun tällaista muutosta aletaan soveltaa. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja muille jäsenvaltioille näin saaduista tiedoista.

5 artikla

Tietovirrat

1. Tuotettavat tilastot luokitellaan komissiolle (Eurostatille) toimittamista varten seuraavien tietovirtojen mukaisesti:

a) maksutaseen kuukausitilastot;

b) maksutaseen neljännesvuositilastot;

c) kansainvälinen palvelukauppa;

d) suorien ulkomaisten sijoitusten virrat;

e) suorien ulkomaisten sijoitusten kantatiedot.

▼**M6**

2. Komissio (Eurostat) ja jäsenvaltiot kehittävät yhteistyössä asiaankuuluvien kansainvälisten kumppaneiden kanssa tarkoituksenmukaisia menetelmiä, joilla kerätään tilastotietoja sellaisia suoria ulkomaisia sijoituksia koskevia tilastoja varten, jotka perustuvat välittömän vastapuolen periaatteen lisäksi perimmäisen omistajatahon käsitteeseen, ja sellaisia suoria ulkomaisia sijoituksia koskevia tilastoja varten, joissa erotetaan toisistaan suorat ulkomaiset greenfield-sijoitustaloustoimet ja yritysostot.

3. Komissio (Eurostat) panee vireille viimeistään 20 päivänä kesäkuuta 2016 jäsenvaltioissa toteutettavia pilottitutkimuksia, jotka koskevat perimmäisen omistajatahon käsitteelle perustuvien suorien ulkomaisten sijoitusten vuositilastoja, ja sellaisia suoria ulkomaisia sijoituksia koskevia tilastoja, joissa erotetaan toisistaan suorat ulkomaiset greenfield-sijoitustaloustoimet ja yritysostot. Tällaisten pilottitutkimusten tarkoituksena on luoda tarvittavat edellytykset, muun muassa menetelmäkehys, suorien ulkomaisten sijoitusten vuositilastoja koskevan uudenlaisen tiedonkeruun käyttöönotolle, sekä arvioida kyseisen tiedonkeruun kustannuksia, siitä seuraavaa tilastojen laatua ja maiden välistä vertailtavuutta.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitettujen tutkimusten toteuttamisen helpottamiseksi unioni voi myöntää jäsenvaltioille rahoitustukea avustusten muodossa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 ([1]) mukaisesti.

5. Komissio (Eurostat) laatii viimeistään 20 päivänä kesäkuuta 2016 kertomuksen tuloksista, jotka on saatu 3 kohdassa tarkoitetuista tutkimuksista. Kertomus toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ja tarvittaessa siinä määritetään jäljellä olevat edellytykset, joiden on täytyttävä 2 kohdassa tarkoitetun menetelmän kehittämiseksi.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 10 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä tämän artiklan 5 kohdassa asetetun kertomuksen toimittamista koskevan määräajan pidentämiseksi 12 kuukaudella, jos kyseisessä kohdassa tarkoitetussa pilottitutkimuksia koskevassa komission arviossa todetaan, että on aiheellista määrittää jäljellä olevat edellytykset.

Käyttäessään tätä siirrettyä valtaa komissio varmistaa, ettei delegoiduista säädöksistä aiheudu huomattavaa lisärasitetta jäsenvaltioille tai vastaajille.

Lisäksi komissio perustelee asianmukaisesti kyseisissä delegoiduissa säädöksissä säädetyt toimet ja tarkastelee tarvittaessa kustannustehokkuutta, mukaan lukien vastaajille aiheutuvaa rasitetta ja tuotantokustannuksia asetuksen (EY) N:o 223/2009 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

7. Viimeistään 12 kuukauden kuluttua 5 kohdassa tarkoitetun kertomuksen toimittamispäivästä komissio esittää tarvittaessa, ja erityisesti 3 kohdassa tarkoitettujen pilottitutkimusten tuloksista tekemästään arviosta riippuen, ehdotuksen tähän asetukseen tehtävistä muutoksista, jotka koskevat menetelmällisten ja tietovaatimusten määrittämistä sellaisille suoria ulkomaisia sijoituksia koskeville vuositilastoille, jotka perustuvat perimmäisen omistajatahon käsitteelle, ja sellaisille suoria ulkomaisia sijoituksia koskeville vuositilastoille, joissa erotetaan toisistaan suorat ulkomaiset greenfield-sijoitustaloustoimet ja yritysostot.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

▼B

6 artikla

Viitekausi ja jaksotus

Jäsenvaltiot kokoavat tietovirrat ensimmäiseltä viitekaudelta aikajaksoittain siten kuin liitteessä I edellytetään.

7 artikla

Tietojen toimittaminen

Jäsenvaltiot toimittavat komissiolle (Eurostatille) tässä asetuksessa vaaditut tiedot komission 11 artiklan 2 kohdassa mainittua menettelyä noudattaen määrittelemää muotoa ja menettelyä noudattaen.

8 artikla

Luottamuksellisten tietojen toimittaminen ja vaihto

1. Asetuksen (Euratom, ETY) N:o 1588/90 5 artiklan 4 kohdassa säädetyissä säännöistä huolimattaluottamuksellisten tietojen toimittaminen Eurostatin ja Euroopan keskuspankin välillä on mahdollista siinä laajuudessa kuin se on tarpeen Euroopan unionin maksutaselukujen ja niiden jäsenvaltioiden muodostaman talousalueen, jotka ovat omaksuneet yhtenäisvaluutan, maksutaselukujen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

2. Edellä 1 kohtaa sovelletaan sillä edellytyksellä, että Euroopan keskuspankki ottaa asianmukaisesti huomioon tarkoin asetuksen (EY) N:o 322/97 10 artiklassa vahvistetut periaatteet ja noudattaa mainitun asetuksen 14 artiklassa säädettyjä ehtoja.

3. Jäsenvaltioiden välinen luottamuksellisten tietojen vaihto, siten kuin se on määritelty asetuksen (EY) N:o 322/97 13 artiklassa, on sallittua, jos vaihto on tarpeen Euroopan unionin maksutasetta koskevien lukujen laadun varmistamiseksi.

Jäsenvaltioiden, jotka vastaanottavat luottamuksellisia tietoja muista jäsenvaltioista, on käsiteltävä näitä tietoja luottamuksellisena.

▼M6

9 artikla

Levittäminen

1. Komissio (Eurostat) levittää tämän asetuksen nojalla tuotetut Euroopan tilastot liitteessä I vahvistettuja aikajaksoja vastaavasti. Nämä tilastot asetetaan saataville komission (Eurostat) verkkosivuille.

2. Jäsenvaltiot ja komissio (Eurostat) huolehtivat asetuksen (EY) N:o 223/2009 18 artiklan mukaisesti tässä asetuksessa edellytettyjen tietojen ja metatietojen jakelusta sekä näiden tietojen laatimisessa käytetystä tarkasta menetelmästä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tilastosalaisuuden suojaamista.

▼M6

10 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 19 päivästä kesäkuuta 2016 viiden vuoden ajaksi 2 artiklan 3 kohdassa ja 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 2 artiklan 3 kohdassa ja 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen delegoidun säädöksen antamista komissio kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ([1]) vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 2 artiklan 3 kohdan ja 5 artiklan 6 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kolmella kuukaudella.

11 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa asetuksella (EY) N:o 223/2009 perustettu Euroopan tilastojärjestelmää käsittelevä komitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 ([2]) tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

([1]) EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

▼M6

12 artikla

Täytäntöönpanokertomukset

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta viimeistään 28 päivänä helmikuuta 2018 ja sen jälkeen viiden vuoden välein.

Kertomuksessa on erityisesti:

a) arvioitava maksutasetta, kansainvälistä palvelukauppaa ja suoria ulkomaisia sijoituksia koskevien tietojen laatua;

b) arvioitava tuotetuista tilastoista unionille, jäsenvaltioille sekä tilastotietojen toimittajille ja käyttäjille koituvaa hyötyä suhteessa aiheutuneisiin kustannuksiin;

c) osoitettava alueita, joilla saavutettujen tulosten perusteella katsotaan tarvittavan parannuksia ja muutoksia.

12a artikla

Yhteistyö muiden komiteoiden kanssa

Komissio pyytää kaikista neuvoston päätöksellä 2006/856/EY ([1]) perustetun raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean toimivaltaan kuuluvista asioista tämän komitean lausunnon edellä mainitun päätöksen mukaisesti.

▼B

13 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä.*

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

([1]) Neuvoston päätös 2006/856/EY, tehty 13 päivänä marraskuuta 2006, raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean perustamisesta (EUVL L 332, 30.11.2006, s. 21).

▼M4

LIITE I

Taulukko 1

Kuukausittainen maksutase

Määräaika: 44. kalenteripäivä tilastokauden päättymisestä
Aikajaksot: kuukausittain
Ensimmäinen tilastokausi: huhtikuu 2014

	Tulot	Menot	Netto
1. **Vaihtotase**			
Tavarat	Geo 3	Geo 3	
Palvelut	Geo 3	Geo 3	
Ensitulo			
Palkansaajakorvaukset	Geo 3	Geo 3	
Sijoitustulo			
Suorat sijoitukset			
Oma pääoma	Geo 3	Geo 3	
josta: uudelleen sijoitetut voitot kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Velkainstrumentit	Geo 3	Geo 3	
Arvopaperisijoitukset			
Osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet	Geo 3	Geo 1	
Velkapaperit	Geo 3	Geo 1	
Muut sijoitukset	Geo 3	Geo 3	
joista: korko	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Valuuttavaranto	Geo 3	Geo 3	
josta: korko	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Muu ensitulo	Geo 3	Geo 3	
Tulojen uudelleenjako	Geo 3	Geo 3	
2. **Pääomatase**			
Pääomatase	Geo 3	Geo 3	
	Rahoitusvarojen nettohankinta	Velkojen nettohankinta	Netto
3. **Rahoitustase**			
Suorat sijoitukset			
Oma pääoma kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Velkainstrumentit kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Arvopaperisijoitukset			
Osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)		
Velkapaperit			
Lyhytaikaiset			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)		
Pitkäaikaiset			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)		
Johdannaiset (pl. valuuttavarantoon kuuluvat) ja työsuhdeoptiot			Geo 2 (1)
Muut sijoitukset			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
joista: käteisraha ja talletukset	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Valuuttavaranto			
Monetaarinen kulta			
Sijoituskulta	Geo 1 (1)		
Kohdistamattomat kultatilit	Geo 1 (1)		
Erityiset nosto-oikeudet (SDR:t)	Geo 1 (1)		
Varanto-osuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF)	Geo 1 (1)		
Muu valuuttavaranto			
Käteisraha ja talletukset			
Saamiset rahaviranomaisilta, IMF:ltä ja Kansainväliseltä järjestelypankilta (BIS)	Geo 1 (1)		
Saamiset muilta yksiköiltä (pankeilta)	Geo 1 (1)		
Arvopaperit			
Velkapaperit			
Lyhytaikaiset	Geo 1 (1)		
Pitkäaikaiset	Geo 1 (1)		
Osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet	Geo 1 (1)		
Johdannaiset (netto)	Geo 1 (1)		
Muut saamiset	Geo 1 (1)		

(1) Ei pakollinen rahaliittoon osallistumattomille jäsenvaltioille.

▼M4

Taulukko 2

Neljännesvuosittainen maksutase ja ulkomainen varallisuusasema

▼M6

Aikajaksot: neljännesvuosittain
Ensimmäinen tilastokausi: vuoden 2014 ensimmäinen neljännes
Määräaika: t + 85 vuodesta 2014 vuoteen 2016; t + 82 vuodesta 2017 ([2])

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
A. **Vaihtotase**			
Tavarat	Geo 4	Geo 4	
Tavanomainen tavarakauppa maksutaseen mukaan	Geo 3	Geo 3	
Välityskaupan kohteena olevien tavaroiden nettovienti	Geo 3		
Välityskaupan kohteena olevien tavaroiden ostot (negatiiviset tulot)	Geo 3		
Välityskaupan kohteena olevien tavaroiden myynnit	Geo 3		
Ei-monetaarinen kulta	Geo 3	Geo 3	
Tuotteistaminen – kauttakulkukauppaan rinnastettavan toiminnan oikaisu	Geo 4	Geo 4	
Palvelut	Geo 4	Geo 4	
Tuotannolliset palvelut	Geo 4	Geo 4	
Huolto- ja korjauspalvelut, muualle luokittelemattomat	Geo 4	Geo 4	
Kuljetus	Geo 4	Geo 4	
Matkailu	Geo 4	Geo 4	
Rakentaminen	Geo 4	Geo 4	
Vakuutus- ja eläkepalvelut	Geo 4	Geo 4	
Rahoituspalvelut	Geo 4	Geo 4	
Rahoituspalvelut joista peritään maksu sekä muut rahoituspalvelut	Geo 3	Geo 3	
Välilliset rahoituspalvelut (FISIM)	Geo 3	Geo 3	
Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	Geo 4	Geo 4	
Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	Geo 4	Geo 4	
Muut liike-elämän palvelut	Geo 4	Geo 4	
Tutkimus- ja kehityspalvelut	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	Geo 3	Geo 3	
Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	Geo 3	Geo 3	
Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut	Geo 4	Geo 4	
Julkisyhteisöjen tuottamat tavarat ja tarjoamat palvelut, muualle luokittelemattomat	Geo 4	Geo 4	
Ensitulo			
Palkansaajakorvaukset	Geo 4	Geo 4	
Sijoitustulo			
Suorien sijoitusten tuotot			
Oma pääoma	Geo 4	Geo 4	
Osingot ja yritystulon otot yritysmäisistä yhteisöistä			
Suoran sijoituksen kohteena olevilta yrityksiltä	Geo 3	Geo 3	
Suoralta sijoittajalta (käänteinen sijoitus)	Geo 3	Geo 3	
Sisaryrityksiltä	Geo 3	Geo 3	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Uudelleen sijoitetut voitot	Geo 4	Geo 4	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Velkainstrumentit	Geo 4	Geo 4	
Suoran sijoituksen kohteena olevilta yrityksiltä	Geo 3	Geo 3	
Suoralta sijoittajalta (käänteinen sijoitus)	Geo 3	Geo 3	
Sisaryrityksiltä	Geo 3	Geo 3	
joista: korko			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Arvopaperisijoitusten tuotot			
Osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet	Geo 4	Geo 1	
Osakkeet			
Osingot			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)		

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Sijoitusrahasto-osuudet			
Osingot			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 ([1])		
Uudelleen sijoitetut voitot			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 ([1])		
Velkapaperit			
Lyhytaikaiset	Geo 4	Geo 1	
Korko			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 ([1])		
Pitkäaikaiset	Geo 4	Geo 1	
Korko			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 ([4])	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 ([1])		
Muut sijoitustulot	Geo 4	Geo 4	
Yritystulon otot yritysmäisistä yhteisöistä	Geo 3	Geo 3	
Korko	Geo 3	Geo 3	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
joista: korot erityisistä nosto-oikeuksista (SDR)		Geo 1	
joista: korko (ml. välilliset rahoituspalvelut (FISIM))	Geo 3	Geo 3	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Vakuutuksenottajien sijoitustulo vakuutuksista, eläkejärjestelmistä sekä standarditakauksista	Geo 3	Geo 3	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	
Valuuttavarannon tuotot	Geo 3		
joista: korko	Geo 3		

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Muu ensitulo	Geo 4	Geo 4	
Julkisyhteisöt	Geo 3	Geo 3	
Tuotannon ja tuonnin verot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Tuoteverot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Muut tuotantoverot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Tukipalkkiot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Tuotetukipalkkiot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Muut tuotantotukipalkkiot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Luonnonvaran vuokrat	Geo 3	Geo 3	
Muut sektorit	Geo 3	Geo 3	
Tuotannon ja tuonnin verot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Tuoteverot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Muut tuotantoverot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Tukipalkkiot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Tuotetukipalkkiot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Muut tuotantotukipalkkiot	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Luonnonvaran vuokrat	Geo 3	Geo 3	
Tulojen uudelleenjako	Geo 4	Geo 4	
Julkisyhteisöt	Geo 3	Geo 3	
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot	Geo 3	Geo 3	
Sosiaaliturvamaksut	Geo 3	Geo 3	
Sosiaalietuudet	Geo 3	Geo 3	
Tulonsiirrot kansainväliseen yhteistyöhön (D74)	Geo 3	Geo 3	
joista: unionin toimielimille (pl. EKP)	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Muut sekalaiset tulonsiirrot (D75)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat EU:n omat varat (D76)	Unionin toimielimet	Unionin toimielimet	
Muut sektorit	Geo 3	Geo 3	
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot	Geo 3	Geo 3	
Sosiaaliturvamaksut	Geo 3	Geo 3	
Sosiaalietuudet	Geo 3	Geo 3	
Vahinkovakuutusmaksut, netto	Geo 3	Geo 3	
Vahinkovakuutuskorvaukset	Geo 3	Geo 3	
Muut sekalaiset tulonsiirrot (D75)	Geo 3	Geo 3	
joista: kotimaisten ja ulkomaisten kotitalouksien väliset henkilökohtaiset tulonsiirrot	Geo 3	Geo 3	
joista: palkansaajien rahalähetykset	Geo 4	Geo 4	
Eläkeoikeuksien muutoksen oikaisu	Geo 3	Geo 3	

B. **Pääomatase**

Pääomatase	Geo 4	Geo 4	
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen bruttohankinnat/vähennykset	Geo 3	Geo 3	
Pääomansiirrot	Geo 3	Geo 3	
Julkisyhteisöt	Geo 3	Geo 3	
Pääomaverot	Geo 3	Geo 3	
Investointiavustukset	Geo 3	Geo 3	
Muut pääomansiirrot	Geo 3	Geo 3	
joista: velan anteeksianto	Geo 3	Geo 3	
Muut sektorit	Geo 3	Geo 3	
Pääomaverot	Geo 3	Geo 3	
Investointiavustukset	Geo 3	Geo 3	
Muut pääomansiirrot	Geo 3	Geo 3	
joista: velan anteeksianto	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Rahoitusvarojen nettohankinta	Velkojen nettohankinta	Netto
C. **Rahoitustase**			
Rahoitustase	Geo 1	Geo 1	
Suorat sijoitukset	Geo 4	Geo 4	
Oma pääoma	Geo 4	Geo 4	
Oma pääoma, pl. uudelleen sijoitetut voitot			
Suoran sijoituksen kohteena olevissa yrityksissä	Geo 3	Geo 3	
Suorassa sijoittajassa (käänteinen sijoitus)	Geo 3	Geo 3	
Sisaryritysten välillä	Geo 3	Geo 3	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Noteeratut	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Noteeraamattomat	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Muut (esim. kiinteistöt)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Uudelleen sijoitetut voitot	Geo 4	Geo 4	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Velkainstrumentit	Geo 4	Geo 4	
Suoran sijoituksen kohteena olevissa yrityksissä	Geo 3	Geo 3	
Suorassa sijoittajassa (käänteinen sijoitus)	Geo 3	Geo 3	
Sisaryritysten välillä	Geo 3	Geo 3	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	
Arvopaperisijoitukset	Geo 4	Geo 1	
Osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet	Geo 4	Geo 1	
Osakkeet			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Noteeratut	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Noteeraamattomat	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)			
Noteeratut	Geo 2 (1)		
Noteeraamattomat	Geo 2 (1)		

▼M4

	Rahoitusvarojen nettohankinta	Velkojen nettohankinta	Netto
Sijoitusrahasto-osuudet			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
joista: uudelleen sijoitetut voitot	Geo 3	Geo 1 (4)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)		
joista: uudelleen sijoitetut voitot	Geo 2 (1)		
Velkapaperit			
Lyhytaikaiset	Geo 4	Geo 1	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)		
Pitkäaikaiset	Geo 4	Geo 1	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 1 (4)	
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)		
Johdannaiset (pl. valuuttavarantoon kuuluvat) ja työsuhdeoptiot			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)			Geo 3
Muut sijoitukset	Geo 4	Geo 4	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 4	Geo 4	
Muut oman pääoman ehtoiset erät	Geo 3	Geo 3	
Käteisraha ja talletukset			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)			
Lyhytaikaiset	Geo 3	Geo 3	
Pitkäaikaiset	Geo 3	Geo 3	
Lainat			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)			
Lyhytaikaiset	Geo 3, IMF	Geo 3, IMF	
Pitkäaikaiset	Geo 3, IMF	Geo 3, IMF	
Vakuutus-, eläke- ja standarditakausvastuut			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3	Geo 3	

▼M4

	Rahoitusvarojen nettohankinta	Velkojen nettohankinta	Netto
Kauppaluotot ja ennakot			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)			
Lyhytaikaiset	Geo 3	Geo 3	
Pitkäaikaiset	Geo 3	Geo 3	
Muut saamiset ja velat			
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)			
Lyhytaikaiset	Geo 3	Geo 3	
Pitkäaikaiset	Geo 3	Geo 3	
Erityiset nosto-oikeudet		Geo 1	
Valuuttavaranto	Geo 3		

D. **Tasapainoerät**

Tavaroiden ja palveluiden tase			Geo 4
Vaihtotase			Geo 1
Nettoluotonanto (+) / Nettoluotonotto (–) (vaihtotase ja pääomatase yhteensä)			Geo 1
Nettoluotonanto (+) / Nettoluotonotto (–) (rahoitustase)			Geo 1
Virheelliset ja tunnistamattomat erät			Geo 1

E. **Ulkomainen varallisuusasema**

	Varat			Velat		
	Kanta	Valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Muista hintamuutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Kanta	Valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Muista hintamuutoksista johtuvat arvostusmuutokset
Rahoitustase	Geo 1			Geo 1		
Suorat sijoitukset	Geo 4 ([3])			Geo 4 ([3])		
Oma pääoma	Geo 4 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 4 ([1])	Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])
Suoran sijoituksen kohteena olevissa yrityksissä	Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])		
Suorassa sijoittajassa (käänteinen sijoitus)	Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])		

▼M4

	Varat			Velat		
	Kanta	Valuutta-kurssien muutoksista johtuvat arvostus-muutokset	Muista hintamuu-toksista johtuvat arvostus-muutokset	Kanta	Valuutta-kurssien muutoksista johtuvat arvostus-muutokset	Muista hintamuu-toksista johtuvat arvostus-muutokset
Sisaryritysten välillä	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Noteeratut	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Noteeraamattomat	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Muut (esim. kiinteistöt)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Velkainstrumentit	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Suoran sijoituksen kohteena olevissa yrityksissä	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Suorassa sijoittajassa (käänteinen sijoitus)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Sisaryritysten välillä	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		
Arvopaperisijoitukset	Geo 4 (3)			Geo 1		
Osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet	Geo 4 (3)			Geo 1		
Osakkeet						
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3 (3)			Geo 1 (4)		
Noteeratut	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Noteeraamattomat	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)						
Noteeratut	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Noteeraamattomat	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Sijoitusrahasto-osuudet						
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Velkapaperit						
Lyhytaikaiset	Geo 4 (3)			Geo 1		
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			

▼M4

	Varat			Velat		
	Kanta	Valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Muista hintamuutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Kanta	Valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Muista hintamuutoksista johtuvat arvostusmuutokset
Valuuttakohtainen erittely						
Euro	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Yhdysvaltain dollari	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Muut valuutat	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Pitkäaikaiset	Geo 4 (3)			Geo 1		
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3 (3)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 1 (4)	Geo 1 (1)	Geo 1 (1)
Jäljellä oleva maturiteetti enintään vuosi				Geo 1 (1)		
Jäljellä oleva maturiteetti vähintään vuosi				Geo 1 (1)		
Liikkeeseenlaskijan kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)			
Jäljellä oleva maturiteetti enintään vuosi	Geo 2 (1)					
Jäljellä oleva maturiteetti vähintään vuosi	Geo 2 (1)					
Valuuttakohtainen erittely						
Euro	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Yhdysvaltain dollari	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		
Muut valuutat	Geo 2 (1)			Geo 1 (1)		

▼M6

Johdannaiset (pl. valuuttavarantoon kuuluvat) ja työsuhdeoptiot	Geo 2 (1)			Geo 2 (1)		Geo 2 (1)
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)						

▼M4

Muut sijoitukset	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 1)	Geo 4 (3)			Geo 4 (3)		
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)		Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Muut oman pääoman ehtoiset erät	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)	Geo 2 (1)
Käteisraha ja talletukset	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)						
Lyhytaikaiset	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Pitkäaikaiset	Geo 3 (3)			Geo 3 (3)		
Lainat	Geo 4 (3)	Geo 2 (1)		Geo 4 (3)	Geo 2 (1)	

▼M4

	Varat			Velat		
	Kanta	Valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Muista hintamuutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Kanta	Valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset	Muista hintamuutoksista johtuvat arvostusmuutokset
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)						
Lyhytaikaiset	Geo 3 ([3]), IMF			Geo 3 ([3]), IMF		
Pitkäaikaiset	Geo 3 ([3]), IMF			Geo 3 ([3]), IMF		
Vakuutus-, eläke- ja standarditakausvastuut		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])		Geo 2 ([1])	Geo 2 ([1])
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Kauppaluotot ja ennakot	Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])		Geo 4 ([3])	Geo 2 ([1])	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)						
Lyhytaikaiset	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Pitkäaikaiset	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Muut saamiset ja velat		Geo 2 ([1])			Geo 2 ([1])	
Kotimaisen sektorin mukaan (sektori 2)						
Lyhytaikaiset	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Pitkäaikaiset	Geo 3 ([3])			Geo 3 ([3])		
Erityiset nosto-oikeudet				Geo 1	Geo 1 ([1])	

([1]) Ei pakollinen rahaliittoon osallistumattomille jäsenvaltioille.
([2]) ►M6 Siirtyminen t + 82:een ei ole pakollinen rahaliittoon osallistumattomille jäsenvaltioille. ◄
([3]) Maantieteellinen erittely on vuodesta 2019 alkaen pakollinen rahaliittoon osallistumattomille jäsenvaltioille.
([4]) Sektorikohtaisten erittelyjen taso 1 (sektori 1) – ei sektori 2 – on pakollinen rahaliittoon osallistumattomille jäsenvaltioille.

Taulukko 3

Kansainvälinen palvelukauppa

Määräaika: t + 9 kuukautta
Aikajaksot: vuosittain
Ensimmäinen tilastokausi: 2013

	Tulot	Menot	Netto
Palkansaajakorvaukset	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Henkilökohtaiset tulonsiirrot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Palkansaajien rahalähetykset	Geo 5	Geo 5	Geo 5
PALVELUT	Geo 6	Geo 6	Geo 6
Tuotannolliset palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Huolto- ja korjauspalvelut, muualle luokittelemattomat	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Meriliikenne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Meriliikenteen matkustajakuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Meriliikenteen rahtikuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Meriliikenteen muu kuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ilmaliikenne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ilmaliikenteen matkustajakuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ilmaliikenteen rahtikuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Ilmaliikenteen muu kuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muut liikennemuodot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Matkustajakuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rahtikuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu kuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muiden liikennemuotojen laajennettu luokitus			
Avaruusliikenne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rautatieliikenne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rautatieliikenteen matkustajakuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rautatieliikenteen rahtikuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rautatieliikenteen muu kuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tieliikenne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tieliikenteen matkustajakuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tieliikenteen rahtikuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tieliikenteen muu kuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sisävesiliikenne	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sisävesiliikenteen matkustajakuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sisävesiliikenteen rahtikuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sisävesiliikenteen muu kuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Putkijohtokuljetus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sähkönsiirto	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu liikennettä tukeva ja palveleva toiminta	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Posti- ja kuriiripalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Matkailu			
Työmatkailu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rajatyöntekijöiden sekä kausi- ja muiden lyhytaikaisten työntekijöiden hankkimat tavarat ja palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu työmatkailu	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Yksityismatkailu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Terveyteen liittyvät matkailumenot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Koulutukseen liittyvät matkailumenot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu yksityismatkailu	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rakentaminen	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rakentaminen ulkomailla	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rakentaminen tilastoivassa taloudessa	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Vakuutus- ja eläkepalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suora vakuutus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Henkivakuutus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rahtivakuutus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muu suora vakuutus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Jälleenvakuutus	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Vakuuttamista palveleva toiminta	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Eläke- ja standarditakauspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Eläkepalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Standarditakauspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rahoituspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Rahoituspalvelut joista peritään maksu sekä muut rahoituspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Välilliset rahoituspalvelut (FISIM)	Geo 3	Geo 3	Geo 3
Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Televiestintäpalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tietojenkäsittelypalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tietopalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Uutistoimistopalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muut tietopalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muut liike-elämän palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tutkimus- ja kehityspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Järjestelmällinen työ osaamisen lisäämiseksi	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Asiakkaan tilaamien ja muiden tutkimus- ja kehityspalvelujen tuottaminen	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tutkimukseen ja kehittämiseen perustuvien omistusoikeuksien myynti	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

	Tulot	Menot	Netto
Muut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Lakiasiain-, laskentatoimen, liikkeenjohdon konsultointi- ja suhdetoimintapalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Lakiasiainpalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Laskentatoimen, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Yritys- ja liikkeenjohdon konsultointi- ja suhdetoimintapalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Mainonta, markkinatutkimus ja mielipidetutkimukset	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Arkkitehti-, insinööri-, tieteelliset ja muut tekniset palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Arkkitehtipalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Insinööripalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Tieteelliset ja muut tekniset palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Jätteiden käsittely ja puhdistuspalvelut, maatalouden ja kaivostoiminnan palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
joista: jätteiden käsittely ja puhdistuspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Käyttöleasingpalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kaupankäyntiin liittyvät palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muut liike-elämän palvelut, muualle luokittelemattomat	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Audiovisuaaliset ja niihin liittyvät palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muut henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Terveyspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Koulutuspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Kulttuuriperintö- ja virkistyspalvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muut henkilökohtaiset palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Julkisyhteisöjen tuottamat tavarat ja tarjoamat palvelut, muualle luokittelemattomat	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Lähetystöt ja konsulaatit	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Sotilasyksiköt ja -keskukset	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Muut julkisyhteisöjen tuottamat tavarat ja tarjoamat palvelut	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

Taulukko 4

Ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyvät taloustoimet (tuotot mukaan luettuina)

Taulukko 4.1 Suoriin sijoituksiin liittyvät rahoitustaloustoimet

Määräaika: t + 9 kuukautta
Aikajaksot: vuosittain
Ensimmäinen tilastokausi: 2013

	Netto	Rahoitusvarojen nettohankinta	Velkojen nettohankinta
KAIKKI KOTIMAISET YKSIKÖT			
▼M6			
Suorat sijoitukset ulkomaille – Taloustoimet	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
Suorat sijoitukset ulkomaille – Oma pääoma, muu kuin uudelleen sijoitetut voitot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Oma pääoma, muu kuin uudelleen sijoitetut voitot (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä omaa pääomaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Oma pääoma, muu kuin uudelleen sijoitetut voitot sisaryritysten välillä (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Uudelleen sijoitetut voitot	Geo 5	Geo 5	
Suorat sijoitukset ulkomaille – Velkainstrumentit	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Velkainstrumentit (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä velkaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Sisaryritysten väliset velkainstrumentit (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Taloustoimet	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Oma pääoma, muu kuin uudelleen sijoitetut voitot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Oma pääoma, muu kuin uudelleen sijoitetut voitot (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä omaa pääomaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Oma pääoma, muu kuin uudelleen sijoitetut voitot sisaryritysten välillä (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka ei ole tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
joista: ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on muussa euroalueen maassa	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:ssa mutta euroalueen ulkopuolella	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:n ulkopuolella	Geo 5		
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Uudelleen sijoitetut voitot	Geo 5		Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Velkainstrumentit	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Velkainstrumentit (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä velkaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Sisaryritysten väliset velkainstrumentit (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka ei ole tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M4

		Netto	Rahoitusvarojen nettohankinta	Velkojen nettohankinta
joista:	ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on muussa euroalueen maassa	Geo 5		
	ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:ssa mutta euroalueen ulkopuolella	Geo 5		
	ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:n ulkopuolella	Geo 5		
KOTIMAISET ERITYISTÄ TARKOITUSTA VARTEN PERUSTETUT YKSIKÖT				
Suorat sijoitukset ulkomaille – Taloustoimet (1)		Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Taloustoimet (1)		Geo 5	Geo 5	Geo 5

(1) Pakollinen viitevuodesta 2015 eteenpäin.
►M6 (2) Geo 6: Lihavoitu Geo 6: pakollinen vuodesta 2015 eteenpäin. ◄

Taulukko 4.2 Suorien sijoitusten tuotot

Määräaika: t + 9 kuukautta
Aikajaksot: vuosittain
Ensimmäinen tilastokausi: 2013

	Netto	Tulot	Menot
KAIKKI KOTIMAISET YKSIKÖT			
▼M6			
Suorat sijoitukset ulkomaille – Tuotot	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
Suorat sijoitukset ulkomaille – Osingot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Osingot (lukuun ottamatta sisaryritysten välisiä osinkoja)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Sisaryritysten väliset osingot (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Uudelleensijoitetut voitot	Geo 5	Geo 5	
Suorat sijoitukset ulkomaille – Velkainstrumenttien tuotot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Velkainstrumenttien tuotot (lukuun ottamatta sisaryritysten välisten saamisten tuottoja)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Sisaryritysten välisten velkainstrumenttien tuotot (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Tuotot	Geo 6	**Geo 6** (2)	**Geo 6** (2)
▼M4			
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Osingot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Osingot (lukuun ottamatta sisaryritysten välisiä osinkoja)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Sisaryritysten väliset osingot (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka ei ole tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
joista: ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on muussa euroalueen maassa	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:ssa mutta euroalueen ulkopuolella	Geo 5		

▼M4

	Netto	Tulot	Menot
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:n ulkopuolella	Geo 5		
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Uudelleensijoitetut voitot	Geo 5		Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Velkainstrumenttien tuotot	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Velkainstrumenttien tuotot (lukuun ottamatta sisaryritysten välisten saamisten tuottoja)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Sisaryritysten välisten saamisten tuotot (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka ei ole tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
joista: ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on muussa euroalueen maassa	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:ssa mutta euroalueen ulkopuolella	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:n ulkopuolella	Geo 5		
KOTIMAISET ERITYISTÄ TARKOITUSTA VARTEN PERUSTETUT YKSIKÖT			
Suorat sijoitukset ulkomaille – Tuotot (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Tuotot (1)	Geo 5	Geo 5	Geo 5

(1) Pakollinen viitevuodesta 2015 eteenpäin.
►M6 (2) Geo 6: Lihavoitu Geo 6: pakollinen vuodesta 2015 eteenpäin. ◄

Taulukko 4.3 – Toimialoittainen ja maantieteellinen luokittelu

Määräaika: t + 21 kuukautta
Aikajaksot: vuosittain
Ensimmäinen tilastokausi: 2013

	Tietotyyppi	Maantieteellinen luokittelu	Toimialoittainen luokittelu NACE REV2
KAIKKI KOTIMAISET YKSIKÖT			
Suorat sijoitukset ulkomaille	Nettovirta	Geo 5	Taso 1
		Geo 4	Taso 2
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen	Nettovirta	Geo 5	Taso 1
		Geo 4	Taso 2
Suorien sijoitusten tuotot	Tulot, menot, nettovirta	Geo 5	Taso 1
		Geo 4	Taso 2
KOTIMAISET ERITYISTÄ TARKOITUSTA VARTEN PERUSTETUT YKSIKÖT			
Suorat sijoitukset ulkomaille (1)	Nettovirta	Geo 5	Taso 1
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen (1)	Nettovirta	Geo 5	Taso 1
Suorien sijoitusten tuotot (1)	Tulot, menot, nettovirta	Geo 5	Taso 1

(1) Pakollinen viitevuodesta 2015 eteenpäin.

▼M4

Taulukko 5

Ulkomaisten suorien sijoitusten kantatiedot

Taulukko 5.1 – Suorien sijoitusten kantatiedot

Määräaika: t + 9 kuukautta
Aikajaksot: vuosittain
Ensimmäinen tilastokausi: 2013

	Netto	Varat	Velat
KAIKKI KOTIMAISET YKSIKÖT			
▼M6			
Suorat sijoitukset ulkomaille	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
Suorat sijoitukset ulkomaille – Oma pääoma	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Oma pääoma (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä omaa pääomaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Sisaryritysten välinen oma pääoma (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Velkainstrumentit	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Velkainstrumentit (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä velkaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset ulkomaille – Sisaryritysten väliset velkainstrumentit (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
▼M6			
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen	Geo 6	**Geo 6** (1)	**Geo 6** (1)
▼M4			
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Oma pääoma	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Oma pääoma (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä omaa pääomaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Sisaryritysten välinen oma pääoma (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka ei ole tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
joista: ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on muussa euroalueen maassa	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:ssa mutta euroalueen ulkopuolella	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:n ulkopuolella	Geo 5		
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Velkainstrumentit	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Velkainstrumentit (lukuun ottamatta sisaryritysten välistä velkaa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen – Sisaryritysten väliset velkainstrumentit (ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka ei ole tilastoivassa maassa)	Geo 5	Geo 5	Geo 5
joista: ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on muussa euroalueen maassa	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:ssa mutta euroalueen ulkopuolella	Geo 5		
ylimmän määräysvaltaisen emoyrityksen kotipaikka on EU:n ulkopuolella	Geo 5		
KOTIMAISET ERITYISTÄ TARKOITUSTA VARTEN PERUSTETUT YKSIKÖT			
Suorat sijoitukset ulkomaille	Geo 5	Geo 5	Geo 5
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen	Geo 5	Geo 5	Geo 5

▼M6

(1) Geo 6: Lihavoitu Geo 6: pakollinen vuodesta 2015 eteenpäin.

▼M4

Taulukko 5.2 Suorien sijoitusten kantatiedot: Toimialoittainen ja maantieteellinen luokittelu

Määräaika: t + 21 kuukautta
Aikajaksot: vuosittain
Ensimmäinen tilastokausi: 2013

	Tietotyyppi	Maantieteellinen luokittelu	Toimialoittainen luokittelu NACE REV2
KAIKKI KOTIMAISET YKSIKÖT			
Suorat sijoitukset ulkomaille	Nettokanta	Geo 5	Taso 1
		Geo 4	Taso 2
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen	Nettokanta	Geo 5	Taso 1
		Geo 4	Taso 2
KOTIMAISET ERITYISTÄ TARKOITUSTA VARTEN PERUSTETUT YKSIKÖT			
Suorat sijoitukset ulkomaille	Nettokanta	Geo 5	Taso 1
Suorat sijoitukset tilastoivaan talouteen	Nettokanta	Geo 5	Taso 1

Taulukko 6

▼M5

Maantieteellisen luokittelun tasot

GEO 1	GEO 2	GEO 3
ULKOMAAT	ULKOMAAT	ULKOMAAT
	Euroalueen maat	UNIONIN MAAT
	Euroalueen ulkopuoliset maat	UNIONIIN KUULUMATTOMAT MAAT
		Euroalueen maat
		Euroalueen ulkopuoliset maat

GEO 4	GEO 5	GEO 6
ULKOMAAT	ULKOMAAT	ULKOMAAT
	EUROOPPA	EUROOPPA
Euroalueen ulkopuoliset unionin jäsenvaltiot ([1])	Belgia	Belgia
	Bulgaria	Bulgaria
	Tšekki	Tšekki
	Tanska	Tanska
	Saksa	Saksa
	Viro	Viro
	Irlanti	Irlanti

▼**M5**

	Kreikka	Kreikka
	Espanja	Espanja
	Ranska	Ranska
	Kroatia	Kroatia
	Italia	Italia
	Kypros	Kypros
	Latvia	Latvia
	Liettua	Liettua
	Luxemburg	Luxemburg
	Unkari	Unkari
	Malta	Malta
	Alankomaat	Alankomaat
	Itävalta	Itävalta
	Puola	Puola
	Portugali	Portugali
	Romania	Romania
	Slovenia	Slovenia
	Slovakia	Slovakia
	Suomi	Suomi
	Ruotsi	Ruotsi
	Yhdistynyt kuningaskunta	Yhdistynyt kuningaskunta
	Islanti	Islanti
	Liechtenstein	Liechtenstein
	Norja	Norja
Sveitsi	Sveitsi	Sveitsi
	MUUT EUROOPAN MAAT	MUUT EUROOPAN MAAT
		Albania
		Andorra
		Bosnia ja Hertsegovina
		Färsaaret
		Gibraltar
		Guernsey
		Jersey

▼**M5**

		entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia
		Mansaari
		Moldova
		Montenegro
		Pyhä istuin (Vatikaanivaltio)
		San Marino
Serbia	Turkki	Turkki
		Ukraina
		Valko-Venäjä
	Venäjä	Venäjä
		Venäjä
	AFRIKKA	AFRIKKA
	POHJOIS-AFRIKKA	POHJOIS-AFRIKKA
		Algeria
	Egypti	Egypti
		Libya
	Marokko	Marokko
		Tunisia
	MUUT AFRIKAN MAAT	MUUT AFRIKAN MAAT
		Angola
		Benin
		Botswana
		Brittiläinen Intian valtameren alue
		Burkina Faso
		Burundi
		Djibouti
		Eritrea
		Etelä-Afrikka
		Etelä-Afrikka
		Etelä-Sudan
		Etiopia

▼**M5**

		Gabon
		Gambia
		Ghana
		Guinea
		Guinea-Bissau
		Kamerun
		Kap Verde
		Kenia
		Keski-Afrikan tasavalta
		Komorit
		Kongo
		Kongon demokraattinen tasavalta
		Lesotho
		Liberia
		Madagaskar
		Malawi
		Mali
		Mauritania
		Mauritius
		Mosambik
		Namibia
		Niger
	Nigeria	Nigeria
	Norsunluurannikko	Päiväntasaajan Guinea
		Ruanda
		Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha
		Sambia São Tomé ja Príncipe
		Senegal
		Seychellit
		Sierra Leone
		Somalia
		Sudan

▼**M5**

		Swasimaa
		Tansania
		Togo
		Tšad
		Uganda
		Zimbabwe
	AMERIKKA	AMERIKKA
	POHJOIS-AMERIKAN MAAT	POHJOIS-AMERIKAN MAAT
Grönlanti	Kanada	Kanada
		Kanada
Yhdysvallat	Yhdysvallat	Yhdysvallat
	KESKI-AMERIKAN MAAT	KESKI-AMERIKAN MAAT
		Anguilla
		Antigua ja Barbuda
		Aruba
		Bahama
		Barbados
		Belize
		Bermuda
		Bonaire, Sint Eustatius ja Saba
		Brittiläiset Neitsytsaaret
		Caymansaaret
		Costa Rica
		Curaçao
		Dominica
		Dominikaaninen tasavalta
		El Salvador
		Grenada
		Guatemala
		Haiti
		Honduras

▼**M5**

		Jamaika
		Kuuba
	Meksiko	Meksiko
		Montserrat
		Nicaragua
		Panama
		Saint Kitts ja Nevis
		Saint Lucia
		Saint Vincent ja Grenadiinit
		Sint Maarten
		Trinidad ja Tobago
		Turks- ja Caicossaaret
		Yhdysvaltain Neitsytsaaret
	ETELÄ-AMERIKAN MAAT	ETELÄ-AMERIKAN MAAT
	Argentiina	Argentiina
		Bolivia
Brasilia	Brasilia	Brasilia
	Chile	Chile
		Ecuador
		Falklandinsaaret
		Guyana
		Kolumbia
		Paraguay
		Peru
		Suriname
	Uruguay	Uruguay
	Venezuela	Venezuela
	AASIA	AASIA
	LÄHI-IDÄN MAAT	LÄHI-IDÄN MAAT
	Persianlahden Arabian niemimaan maat	Persianlahden Arabian niemimaan maat
		Arabiemiirikunnat

▼**M5**

		Bahrain
		Irak
		Jemen
		Kuwait
		Oman
		Qatar
		Saudi-Arabia
	MUUT LÄHI-IDÄN MAAT	MUUT LÄHI-IDÄN MAAT
		Armenia
		Azerbaidžan
		Georgia
		Israel
		Jordania
		Libanon
		Palestiinalaisalueet
		Syyria
	MUUT AASIAN MAAT	MUUT AASIAN MAAT
		Afganistan
		Bangladesh
		Bhutan
		Brunei
		Burma/Myanmar
		Etelä-Korea
Etelä-Korea	Filippiinit	Filippiinit
Hongkong	Hongkong	Hongkong
Indonesia	Indonesia	Intia
	Intia	Intia
		Iran
Itä-Timor	Japani	Japani
		Japani
		Kambodža

▼**M5**

	Kazakstan
	Kiina
Kiina	Kiina
	Kirgisia
	Laos
	Macao
	Malediivit
	Malesia
Malesia	Mongolia
Nepal	Pakistan
Pohjois-Korea	Singapore
	Singapore
Sri Lanka	Tadžikistan
	Taiwan
Taiwan	Thaimaa
	Thaimaa
	Turkmenistan
	Uzbekistan
	Vietnam
OSEANIA JA NAPA-ALUEET	OSEANIA JA NAPA-ALUEET
	Amerikan Samoa
	Antarktis
	Australia
Australia	Bouvet'nsaari
	Cookinsaaret
	Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret
	Fidži
	Guam
	Heard ja McDonaldinsaaret
	Joulusaari
	Kiribati
	Kookossaaret

▼**M5**

		Marshallinsaaret
		Mikronesia
		Nauru
	Niue	Norfolkinsaari
		Palau
		Papua-Uusi-Guinea
		Pitcairn
		Pohjois-Mariaanit
		Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet
		Ranskan Polynesia
		Salomonsaaret
		Samoa
		Tokelau
		Tonga
		Tuvalu
		Uusi-Kaledonia
		Uusi-Seelanti
		Uusi-Seelanti
		Vanuatu
		Wallis ja Futuna
		Yhdysvaltain pienet erillissaaret
UNIONIN MAAT	UNIONIN MAAT	UNIONIN MAAT
UNIONIIN KUULUMATTOMAT MAAT	UNIONIIN KUULUMATTOMAT MAAT	UNIONIIN KUULUMATTOMAT MAAT
Euroalueen maat	Euroalueen maat	Euroalueen maat
Euroalueen ulkopuoliset maat	Euroalueen ulkopuoliset maat	Euroalueen ulkopuoliset maat
Unionin toimielimet (pl. EKP)	Unionin toimielimet (pl. EKP)	Unionin toimielimet (pl. EKP)
Euroopan investointipankki	Euroopan investointipankki	Euroopan investointipankki
	Euroopan keskuspankki (EKP)	Euroopan keskuspankki (EKP)
	UNIONIN MAAT, ERITTELEMÄTTÖMÄT	UNIONIN MAAT, ERITTELEMÄTTÖMÄT

▼M5

	UNIONIIN KUULUMATTOMAT MAAT, ERITTELEMÄTTÖMÄT	UNIONIIN KUULUMATTOMAT MAAT, ERITTELEMÄTTÖMÄT
Offshore-rahoituskeskukset	Offshore-rahoituskeskukset	Offshore-rahoituskeskukset
Kansainväliset järjestöt (pl. unionin toimielimet)	Kansainväliset järjestöt (pl. unionin toimielimet)	Kansainväliset järjestöt (pl. unionin toimielimet)
Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF)	Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF)	Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF)

([1]) Euroalueen ulkopuoliset unionin jäsenvaltiot: Maakohtainen erittely.

▼M4

Taulukko 7

Sektorikohtaisten erittelyjen tasot

Sektori 1	Sektori 2
Keskuspankki (S.121)	Keskuspankki (S.121)
Muut rahalaitokset	Muut rahalaitokset
Talletuksia vastaanottavat yhteisöt, muut kuin keskuspankki (S.122)	Talletuksia vastaanottavat yhteisöt, muut kuin keskuspankki (S.122)
Rahamarkkinarahastot (S.123)	Rahamarkkinarahastot (S.123)
Julkisyhteisöt (S.13)	Julkisyhteisöt (S.13)
Muut sektorit	Muut sektorit
	Rahoituslaitokset, muut kuin rahalaitokset (S.124+S.125+S.126+S.127+S.128+S.129)
	Yritykset, kotitaloudet, kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S.11+S.14+S.15)

Taulukko 8

Toimialoittaisen luokittelun tasot

Taso 1	Taso 2	NACE rev. 2
	MAATALOUS, METSÄTALOUS JA KALATALOUS	**Pääluokka A**
KAIVOSTOIMINTA JA LOUHINTA	**KAIVOSTOIMINTA JA LOUHINTA**	**Pääluokka B**
	Raakaöljyn ja maakaasun tuotanto ja kaivostoimintaa palveleva toiminta	Kaksinumerotasot 06, 09
TEOLLISUUS	**TEOLLISUUS**	**Pääluokka C**
	Elintarvikkeet, juomat ja tupakkatuotteet	Kaksinumerotasot 10, 11, 12
	Tekstiilit + puutavaran tuottaminen YHTEENSÄ	Kaksinumerotasot 13, 14, 16, 17, 18

▼M4

Taso 1	Taso 2	NACE rev. 2
	Tekstiilit ja vaatteet	Kaksinumerotasot 13, 14
	Puu, paperi, painaminen ja jäljentäminen	Kaksinumerotasot 16, 17, 18
Öljy, kemikaalit, farmaseuttiset tuotteet, kumi- ja muovituotteet	Öljy, kemikaalit, farmaseuttiset tuotteet, kumi- ja muovituotteet YHTEENSÄ	Kaksinumerotasot 19, 20, 21, 22
	Koksi ja jalostetut öljytuotteet	Kaksinumerotaso 19
	Kemikaalit ja kemialliset tuotteet	Kaksinumerotaso 20
	Kumi- ja muovituotteet	Kaksinumerotaso 22
Tietokoneet, elektroniset ja optiset tuotteet	Metallituotteet sekä koneet ja laitteet YHTEENSÄ	Kaksinumerotasot 24, 25, 26, 28
	Metallien jalostus ja metallituotteiden valmistus	Kaksinumerotasot 24, 25
	Tietokoneet, elektroniset ja optiset tuotteet	Kaksinumerotaso 26
	Koneet ja laitteet, muualle luokittelemattomat	Kaksinumerotaso 28
Ajoneuvot, muut kulkuneuvot	Ajoneuvot + muut kulkuneuvot YHTEENSÄ	Kaksinumerotasot 29, 30
	Moottoriajoneuvot, perävaunut ja puoliperävaunut	Kaksinumerotaso 29
	Muut kulkuneuvot	Kaksinumerotaso 30
	Muu teollisuus YHTEENSÄ	Kaksinumerotasot 15, 23, 27, 31, 32, 33
SÄHKÖ-, KAASU-, LÄMPÖ- JA ILMASTOINTIHUOLTO	**SÄHKÖ-, KAASU-, LÄMPÖ- JA ILMASTOINTIHUOLTO**	**Pääluokka D**
VESIHUOLTO;VIEMÄRI- JA JÄTEVESIHUOLTO, JÄTEHUOLTO JA MUU YMPÄRISTÖN PUHTAANAPITO	**VESIHUOLTO; VIEMÄRI- JA JÄTEVESIHUOLTO, JÄTEHUOLTO JA MUU YMPÄRISTÖN PUHTAANAPITO**	**Pääluokka E**
	Veden otto, puhdistus ja jakelu	Kaksinumerotaso 36
	Viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	Kaksinumerotasot 37, 38, 39
RAKENTAMINEN	**RAKENTAMINEN**	**Pääluokka F**
PALVELUT YHTEENSÄ	**PALVELUT YHTEENSÄ**	Pääluokat G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U

▼M4

Taso 1	Taso 2	NACE rev. 2
TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA; MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN KORJAUS	**TUKKU- JA VÄHITTÄISKAUPPA; MOOTTORIAJONEUVOJEN JA MOOTTORIPYÖRIEN KORJAUS**	**Pääluokka G**
	Moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien tukku- ja vähittäiskauppa sekä korjaus	Kaksinumerotaso 45
	Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)	Kaksinumerotaso 46
	Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)	Kaksinumerotaso 47
KULJETUS JA VARASTOINTI	**KULJETUS JA VARASTOINTI**	**Pääluokka H**
	Kuljetus- ja varastointi YHTEENSÄ	Kaksinumerotasot 49, 50, 51, 52
	Maaliikenne ja putkijohtokuljetus	Kaksinumerotaso 49
	Vesiliikenne	Kaksinumerotaso 50
	Ilmaliikenne	Kaksinumerotaso 51
	Varastointi ja liikennettä palveleva toiminta	Kaksinumerotaso 52
	Posti- ja kuriiritoiminta	Kaksinumerotaso 53
MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA	**MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA**	**Pääluokka I**
INFORMAATIO JA VIESTINTÄ	**INFORMAATIO JA VIESTINTÄ**	**Pääluokka J**
	Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto, muu viihdetoiminta	Kaksinumerotasot 59, 60
	Televiestintä	Kaksinumerotaso 61
	Muu tiedotus ja viestintä	Kaksinumerotasot 58, 62, 63
RAHOITUS- JA VAKUUTUSTOIMINTA	**RAHOITUS- JA VAKUUTUSTOIMINTA**	**Pääluokka K**
	Rahoituspalvelut (pl. vakuutus- ja eläkevakuutustoiminta)	Kaksinumerotaso 64
	Rahoitusalan holdingyhtiöiden toiminta	Kolminumerotaso 64.2
	Vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutustoiminta (pl. pakollinen sosiaalivakuutus)	Kaksinumerotaso 65
	Muu rahoitustoiminta	Kaksinumerotaso 66
	KIINTEISTÖALAN TOIMINTA	**Pääluokka L**

▼M4

Taso 1	Taso 2	NACE rev. 2
AMMATILLINEN, TIETEELLINEN JA TEKNINEN TOIMINTA	**AMMATILLINEN, TIETEELLINEN JA TEKNINEN TOIMINTA**	**Pääluokka M**
	Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut	Kaksinumerotaso 69
	Lakiasiainpalvelut	Kolminumerotaso 69.1
	Laskentatoimi, kirjanpito ja tilintarkastus; veroneuvonta	Kolminumerotaso 69.2
	Pääkonttorien toiminta; liikkeenjohdon konsultointi	Kaksinumerotaso 70
	Pääkonttorien toiminta	Kolminumerotaso 70.1
	Liikkeenjohdon konsultointi	Kolminumerotaso 70.2
	Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	Kaksinumerotaso 71
Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	Kaksinumerotaso 72
	Mainostoiminta ja markkinatutkimus	Kaksinumerotaso 73
	Mainostoiminta	Kolminumerotaso 73.1
	Markkina- ja mielipidetutkimukset	Kolminumerotaso 73.2
	Muu ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, eläinlääkintäpalvelut	Kaksinumerotasot 74, 75
	HALLINTO- JA TUKIPALVELUTOIMINTA	**Pääluokka N**
	Vuokraus- ja leasingtoiminta	Kaksinumerotaso 77
	Muu hallinto- ja tukipalvelutoiminta	Kaksinumerotasot 78, 79, 80, 81, 82
	KOULUTUS	**Pääluokka P**
	TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT	**Pääluokka Q**
TAITEET, VIIHDE JA VIRKISTYS	**TAITEET, VIIHDE JA VIRKISTYS**	**Pääluokka R**
	Kulttuuri- ja viihdetoiminta	Kaksinumerotaso 90
	Kirjastojen, arkistojen, museoiden ja muiden kulttuurilaitosten toiminta	Kaksinumerotaso 91
	Urheilu- ja muu virkistystoiminta; rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut	Kaksinumerotasot 92, 93
	MUU PALVELUTOIMINTA	**Pääluokka S**
	Järjestöjen toiminta	Kaksinumerotaso 94
	Tietokoneiden, henkilökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjaus, muut henkilökohtaiset palvelut	Kaksinumerotasot 95, 96
	Ei eritelty	
	Yksityisten kiinteistöostot ja -myynnit	
TOIMIALAT YHTEENSÄ	**TOIMIALAT YHTEENSÄ**	

▼M4

LIITE II

10 artiklassa tarkoitetut MÄÄRITELMÄT

Jäljempänä esitetyt määritelmät perustuvat seuraaviin asiakirjoihin: Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) maksutasetta ja ulkomaista varallisuutta koskevan käsikirjan kuudes painos (*Balance of Payments and International Investment Positions Manual* – BPM6), Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä, Yhdistyneiden Kansakuntien käsikirja *(Manual on Statistics on International Trade in Services 2010)* ja OECD:n suorien sijoitusten käsikirja (*OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment* – BD4).

A. VAIHTOTASE

Vaihtotaseessa esitetään tavaroiden, palveluiden, ensitulojen ja tulojen uudelleenjaon virrat kotimaisten ja ulkomaisten yksiköiden välillä.

1. **TAVARAT**

Tämä osio kattaa irtaimen omaisuuden, jonka omistus siirtyy yhdessä maassa olevalta yksiköltä toisessa maassa olevalle yksikölle.

1.1 **Tavanomainen tavarakauppa maksutaseen mukaan**

Tavanomainen tavarakauppa maksutaseen mukaan -erään kuuluvat tavarat, joiden omistus siirtyy kotimaisen ja ulkomaisen yksikön välillä, jotka eivät kuulu muuhun erityisluokkaan, kuten välityskaupan kohteena olevat tavarat (ks. 1.2 kohta), ei-monetaarinen kulta (ks. 1.3 kohta) eivätkä ole palvelun osia. Tavanomainen kauppatavara kirjataan markkina-arvoon, ja se perustuu vapaasti aluksessa (FOB) -periaatteeseen. Valtioiden on sisällytettävä tiedot kauttakulkukauppaan rinnastettavassa toiminnassa maahantuoduista ja -viedyistä tavaroista tietoihin, jotka ne raportoivat unionin aggregaattien laatimista varten; unionin sisäisessä kaupassa kauppakumppanimaa määritellään lähetysmaaperiaatteen mukaisesti.

1.2 **Välityskaupan kohteena olevien tavaroiden nettovienti**

Välityskaupalla tarkoitetaan tapahtumaa, jossa (tilastoivan kansantalouden) kotimainen yksikkö ostaa tavaroita ulkomaiselta yksiköltä ja kyseiset tavarat jälleenmyydään myöhemmin toiselle ulkomaiselle yksikölle ilman, että tavarat käyvät tilastoivassa kansantaloudessa. Välityskaupan kohteena olevien tavaroiden myynnin ja ostojen erotus kirjataan erään ”välityskaupan kohteena olevien tavaroiden nettovienti”. Tähän erään kuuluvat välityskauppiaan marginaalit, hallussapitovoitot ja -tappiot sekä välityskaupan kohteena olevien tavaroiden varaston muutos.

1.2.1 Välityskaupan kohteena olevien tavaroiden hankinnat kirjataan välityskauppiaan kansantalouden negatiivisena vientinä/tulona.

1.2.2 Välityskaupan kohteena olevien tavaroiden myynnit kirjataan **välityskaupan kohteena olevien tavaroiden myynteihin** välityskauppiaan kansantalouden positiivisena vientinä/tulona.

1.3 **Ei-monetaarinen kulta**

Muu kulta kuin monetaarinen kulta luokitellaan ei-monetaariseksi kullaksi. Monetaarinen kulta on rahaviranomaisten omistuksessa ja on *valuuttavarannon* osa (ks. 6.5.1). Ei-monetaarinen kulta voi olla sijoituskultaa (kolikkoina tai harkkoina, joiden puhtaus on vähintään 995/1 000; sijoituskultaan sisältyy myös nimetyillä kultatileillä oleva kulta), kultajauhetta tai kultaa muokkaamattomassa muodossa tai puolivalmisteena.

▼M4

1.4 **Tuotteistaminen – Kauttakulkukauppaan rinnastettavan toiminnan oikaisu**

Kauttakulkukauppaan rinnastettavalla toiminnalla tarkoitetaan tavaroita, jotka tuodaan johonkin jäsenvaltioon, tullataan vapaaseen liikkeeseen unionissa (ja joista maksetaan tullimaksuja) sellaisen yksikön toimesta, jota ei pidetä kotimaisena institutionaalisena yksikkönä, ja jotka tämän jälkeen lähetetään toiseen jäsenvaltioon. Jäsenvaltion, jota kauttakulkukauppaan rinnastettava toiminta koskee, on kirjattava tuotteistaminen sen raportoimiseksi, miten *tavanomaisen kauppatavaran* arvo on muuttunut siitä kun se tullattiin maahantuonnin yhteydessä (kun se tuotiin ensimmäistä kertaa kolmannesta maasta) siihen kun se lähetettiin toiseen jäsenvaltioon. Maantieteellinen jaottelu tulisi tehdä tavaroiden tullimenettelyistä tilastoivassa kansantaloudessa vastaavan yhtiön emoyhtiön kotipaikan mukaan.

2. **PALVELUT**

Palvelut ovat sellaisen tuotannollisen toiminnan seurausta, joka muuttaa niitä kuluttavien yksiköiden olosuhteita tai edistää tuotteiden ja rahoitusvarojen vaihdantaa. Palvelut eivät yleensä ole erillisiä eriä, joihin voisi kohdistua omistusoikeuksia, ja yleensä palvelua ja palvelun tuottamista ei voi erottaa toisistaan.

2.1 **Tuotannolliset palvelut**

Tuotannollisiin palveluihin kuuluvat jalostus, kokoaminen, merkitseminen, pakkaaminen jne. sellaisten yritysten toimesta, jotka eivät omista kyseisiä tavaroita. Tuotannollisen palvelun suorittaa yksikkö, joka saa siitä maksun omistajalta. Tavaroiden omistus ei siirry, joten tavanomaista kauppatavaraa koskevaa kirjausta ei tehdä tuotannollisen palvelun suorittajan ja omistajan välillä. Tuotannollisista palveluista maksetut palkkiot eivät välttämättä vastaa tavaran tuotannollisia palveluja edeltävän arvon ja näiden palveluiden jälkeisen arvon välistä erotusta. Tähän erään eivät kuulu tehdasvalmisteisten rakennusten kokoaminen (sisältyy *rakentamiseen*), kuljetukseen liittyvä merkitseminen ja pakkaaminen (sisältyvät *kuljetukseen*).

2.2 **Huolto- ja korjauspalvelut, muualle luokittelemattomat**

Huolto- ja korjauspalvelut, muualle luokittelemattomat, kattaa kotimaisten yksiköiden suorittamat huolto- ja korjauspalvelut, joiden kohteena on ulkomaisten yksiköiden omistamat tavarat (tai päinvastoin). Korjauspalvelu voidaan suorittaa korjauspalvelun suorittajan toimipaikassa taikka muualla. Huolto- ja korjaustöiden arvoon sisältyy korjauspalvelun suorittajan toimittamat ja palkkion osana laskutetut osat ja materiaalit. Erikseen laskutetut osat ja materiaalit tulisi sisällyttää tavanomaiseen tavarakauppaan. Aluksiin, ilma-aluksiin ja muihin kuljetusvälineisiin kohdistuvat korjaus- ja huoltotyöt sisältyvät tähän erään. Kuljetusvälineiden puhdistus ei sisälly tähän erään, koska se sisällytetään *kuljetuspalveluihin*. Rakennusten huolto- ja korjaustyöt eivät kuulu tähän erään, koska ne sisällytetään *rakentamiseen*. Tietokoneiden huolto- ja korjaustyöt eivät kuulu tähän erään, koska ne sisällytetään *tietojenkäsittelypalveluihin*.

2.3 **Kuljetus**

Kuljetuksella tarkoitetaan henkilöiden ja esineiden kuljettamista paikasta toiseen sekä siihen liittyviä tuki- ja liitännäispalveluja. Myös posti- ja kuriiripalvelut kuuluvat kuljetukseen. Kuljetuspalvelut kirjataan maksutaseeseen, jos yhdessä kansantaloudessa oleva tarjoaa niitä toisessa kansantaloudessa olevalle. Kuljetus voidaan luokitella

a) liikennemuodon mukaan, esimerkiksi meri- ja ilmaliikenteeseen ja muihin liikennemuotoihin. Muut liikennemuodot voidaan jaotella rautatie-, tie- ja sisävesiliikenteeseen, putkijohtokuljetuksiin, avaruusliikenteeseen sekä sähkönsiirtoon;

▼M4

b) kuljetuskohteen mukaan, esimerkiksi matkustaja-, rahti- tai muuhun kuljetukseen (viimeksi mainittuun sisältyy liikennettä tukeva ja palveleva toiminta, kuten konttien lastaus ja purkaminen, varastointi, pakkaaminen ja uudelleenpakkaaminen sekä liikennevälineiden puhdistaminen satamissa ja lentoasemilla).

2.3.1 **Meriliikenne**

Tämä kohta kattaa kaikki meritse tapahtuvat kuljetukset. Vaaditaan seuraavaa erittelyä: *meriliikenteen matkustajakuljetus, meriliikenteen rahtikuljetus* ja *meriliikenteen muu kuljetus*.

2.3.2 **Ilmaliikenne**

Tämä kohta kattaa kaikki ilmateitse tapahtuvat kuljetukset. Vaaditaan seuraavaa erittelyä: *ilmaliikenteen matkustajakuljetus, ilmaliikenteen rahtikuljetus* ja *ilmaliikenteen muu kuljetus*.

2.3.3 **Muut liikennemuodot**

Tämä kohta kattaa kaikki kuljetuspalvelut, jotka eivät tapahdu meritse tai ilmateitse. Vaaditaan seuraavaa erittelyä: *matkustajakuljetus, rahtikuljetus* ja *muu kuljetus. Muiden liikennemuotojen* luokittelua on laajennettava seuraavasti:

2.3.3.1 **Avaruusliikenne** pitää sisällään kaupallisten yritysten satelliittien omistajille (kuten teleyrityksille) suorittamat satelliittien laukaisut ja muut avaruuskalustoa käyttävien operaattoreiden suorittamat toimet, kuten tavaroiden ja ihmisten kuljettaminen tieteellisiin kokeisiin. Erään sisältyvät myös avaruusliikenteen matkustajakuljetus sekä maksut, jotka kansantalous on suorittanut kyseisessä maassa asuvien henkilöiden kuljettamisesta toiselle kansantaloudelle kuuluvissa avaruusaluksissa.

2.3.3.2 **Rautatieliikenne** kattaa rautateitse tapahtuvat kuljetukset. Vaaditaan tarkempaa erittelyä *rautatieliikenteen matkustajakuljetukseen, rautatieliikenteen rahtikuljetukseen* ja *rautatieliikenteen muuhun kuljetukseen*.

2.3.3.3 **Tieliikenne** Tämä kohta kattaa kuljetukset kuorma- ja pakettiautoilla ja linja-autoilla. Vaaditaan tarkempaa erittelyä *tieliikenteen matkustajakuljetukseen, tieliikenteen rahtikuljetukseen* ja *tieliikenteen muuhun kuljetukseen*.

2.3.3.4 **Sisävesiliikenteessä** on kyse kansainvälisistä kuljetuksista jokia, kanavia ja järviä pitkin. Erään sisältyvät yhden maan sisäiset ja kahdelle tai usealle maalle yhteiset vesitiet. Vaaditaan tarkempaa erittelyä *sisävesiliikenteen matkustajakuljetukseen, sisävesiliikenteen rahtikuljetukseen* ja *sisävesiliikenteen muuhun kuljetukseen*.

2.3.3.5 **Putkijohtokuljetus** kattaa kansainväliset tavarakuljetukset putkijohtoja pitkin, kuten raakaöljyn ja muiden siihen liittyvien tuotteiden, veden ja kaasun kuljetukset. Jakelupalvelut – yleensä asemalta kuluttajalle (sisältyvät *muihin liike-elämän palveluihin, muualle luokittelemattomiin*) – ja kuljetettujen tuotteiden arvo (sisältyy *tavanomaiseen tavarakauppaan*) eivät kuulu tähän erään.

2.3.3.6 **Sähkönsiirto** käsittää palvelut, jotka koskevat suurjännitesähkön siirtoa johtojen ja niihin liittyvien laitteiden muodostaman yhteenkytketyn ryhmän kautta syöttöpaikkojen ja niiden paikkojen välillä, jossa sähköenergia muunnetaan pienjännitteiseksi, jotta se voidaan toimittaa kuluttajille tai muille sähköjärjestelmille. Siihen sisältyvät sähkön siirrosta maksetut kulut, jos ne ovat erotettavissa tuotanto- ja jakeluprosessista. Itse sähkön toimittaminen ei sisälly erään. Sähkön jakelupalvelut eivät niinikään sisälly erään (ne sisältyvät *muihin liike-elämän palveluihin* tai *muihin liike-elämän palveluihin, muualle luokittelemattomiin*).

▼M4

2.3.3.7 **Muu liikennettä tukeva ja palveleva toiminta** kattaa kaikki kuljetuspalvelut, joita ei voida kohdistaa mihinkään edellä kuvatuista kuljetuspalveluiden komponenteista.

2.3.4 **Posti- ja kuriiripalvelut**

Posti- ja kuriiripalveluihin sisältyvät kirjeiden, sanomalehtien, aikakauslehtien, esitteiden, muiden julkaisujen ja pakettien nouto, kuljettaminen ja toimittaminen, myös postitoimipaikkojen tarjoamat palvelut sekä postilokerojen vuokrauspalvelut.

2.4 **Matkailu**

Matkailutuloihin sisältyvät kaikki tavarat ja palvelut, jotka ulkomaiset yksiköt ovat hankkineet kansantaloudesta omaan käyttöön tai lahjaksi tähän kansantalouteen kohdistuvan matkan aikana. Matkailumenoihin sisältyvät kaikki tavarat ja palvelut, jotka kotimaiset yksiköt ovat hankkineet omaan käyttöön tai lahjaksi toisesta kansantaloudesta tähän kansantalouteen kohdistuvan matkan aikana. Matkailu kattaa paikallisliikenteen (eli vierailun kohteena olevan kansantalouden kotimaisen yksikön tarjoamat kuljetuspalvelut tässä kansantaloudessa), mutta se ei kata kansainvälisiä kuljetuksia (koska ne sisältyvät *matkustajakuljetukseen*). Matkailuun ei myöskään sisällytetä matkailijan ostamia tavaroita, jotka jälleenmyydään joko matkailijan omassa kansantaloudessa tai jossakin muussa kansantaloudessa. Matkailu jakautuu kahteen alakomponenttiin: *työmatkailu* ja *yksityismatkailu*.

2.4.1 **Työmatkailu**

Työmatkailu kattaa työmatkailijoiden hankkimat tavarat ja palvelut. Siihen sisältyvät myös niiden kausi-, raja- ja muiden työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöönsä hankkimat tavarat ja palvelut, jotka eivät asu kansantaloudessa, jossa heidät on palkattu. Työmatkailu jakautuu *rajatyöntekijöiden sekä kausi- ja muiden lyhytaikaisten työntekijöiden hankkimiin tavaroihin ja palveluihin* ja *muuhun työmatkailuun*.

2.4.1.1. **Rajatyöntekijöiden sekä kausi- ja muiden lyhytaikaisten työntekijöiden hankkimat tavarat ja palvelut** sisältävät niiden kausi-, raja- ja muiden työntekijöiden hankkimat tavarat ja palvelut, jotka eivät asu siinä kansantaloudessa, jossa heidät on palkattu ja joiden työnantaja on sijoittautunut kyseiseen kansantalouteen.

2.4.1.2 **Muu työmatkailu** kattaa kaikki sellaiset työmatkailuun sisältyvät erät, jotka eivät sisälly rajatyöntekijöiden sekä kausi- ja muiden lyhytaikaisten työntekijöiden työmatkailumenoihin.

2.4.2 **Yksityismatkailu**

Yksityismatkailu kattaa sellaisten matkailijoiden hankkimat tavarat ja palvelut, jotka menevät ulkomaille muussa kuin työtarkoituksessa, kuten lomaillakseen, osallistuakseen vapaa-ajan ja kulttuuritoimintaan, tavatakseen ystäviä ja sukulaisia, pyhiinvaellus- tai koulutustarkoituksessa tai terveyteen liittyvistä syistä. *Yksityismatkailu* jakautuu kolmeen alakomponenttiin: *terveyteen liittyvät matkailumenot, koulutukseen liittyvät matkailumenot* ja *muu yksityismatkailu*.

2.4.2.1 **Terveyteen liittyvät matkailumenot** määritellään lääketieteellisistä syistä matkustavien kokonaismenoina.

2.4.2.2 **Koulutukseen liittyvät matkailumenot** määritellään opiskelijoiden kokonaismenoina.

2.4.2.3 **Muu yksityismatkailu** kattaa *yksityismatkailun*, joka ei sisälly *terveyteen liittyviin matkailumenoihin* tai *koulutukseen liittyviin matkailumenoihin*.

▼M4

2.5 **Rakentaminen**

Rakentaminen kattaa rakennusten muodossa olevien kiinteiden varojen (ml. teiden, siltojen, patojen jne.) luomisen, korjaamisen tai laajentamisen, rakennusluontoiset maanparannukset sekä muut rakennustekniset toimenpiteet. Se kattaa näihin liittyvät asennus- ja kokoamistyöt, kohteen esivalmistelut, yleiset rakennustoimet sekä erikoispalvelut, kuten maalauksen, putkityöt, purkutyöt, sekä rakennusprojektien johtamisen. Kansainväliseen palvelukauppaan kuuluvat rakennussopimukset ovat yleensä lyhytkestoisia. Jos ulkomainen yrittäjä saa yli vuoden kestävän laajan rakennusurakan hoitaakseen, tämä johtaa usein kotimaisen sivukonttorin perustamiseen.

Rakentaminen voidaan jakaa *rakentamiseen ulkomailla* ja *rakentamiseen tilastoivassa taloudessa*.

2.5.1 **Rakentaminen ulkomailla**

Rakentaminen ulkomailla käsittää rakentamispalvelut, joita tilastoivaan talouteen sijoittautuneet yritykset tarjoavat toiseen talouteen sijoittautuneille ja siinä asuville (tulot/vienti), ja edellä mainittujen yritysten isäntätaloudelta ostamat tavarat ja palvelut (menot/tuonti).

2.5.2 **Rakentaminen tilastoivassa taloudessa**

Rakentaminen tilastoivassa taloudessa käsittää rakentamispalvelut, joita toiseen talouteen sijoittautuneet rakennusyritykset tarjoavat tilastoivaan talouteen sijoittautuneille ja siinä asuville (menot), ja toiseen talouteen sijoittautuneiden yritysten tilastoivalta taloudelta ostamat tavarat ja palvelut (tulot).

2.6 **Vakuutus- ja eläkepalvelut**

Vakuutus- ja eläkepalvelut kattavat *suoran vakuutuksen, jälleenvakuutuksen, vakuuttamista palvelevan toiminnan* ja *eläke- ja standarditakauspalvelut*. Suora vakuutus voidaan jaotella *henkivakuutukseen, rahtivakuutukseen* ja *muuhun suoraan vakuutukseen*. Eläke- ja standarditakauspalvelut jaotellaan *eläkepalveluihin* ja *standarditakauspalveluihin*. Nämä palvelut estimoidaan tai arvostetaan mieluummin kokonaisvakuutusmaksuihin sisältyvien palvelumaksujen kuin vakuutusmaksujen kokonaisarvon perusteella.

2.6.1 **Henkivakuutus**

Vakuutuksenottajat suorittavat vakuutussopimusten perusteella vakuutuksenantajalle säännöllisiä maksuja (maksuja voi olla vain yksi), joita vastaan vakuutuksenantaja sitoutuu maksamaan vakuutuksenottajalle sovitun vähimmäissumman tai vuotuiserän tiettynä päivänä tai sitä ennen, jos vakuutuksenottaja kuolee. Riskihenkivakuutus, jossa edut suoritetaan kuolintapauksessa, mutta ei muissa olosuhteissa, ei kuulu tähän kohtaan, vaan sisältyy *muuhun suoraan vakuutukseen*.

2.6.2 **Rahtivakuutus**

Rahtivakuutuspalveluilla tarkoitetaan sellaisten tavaroiden vakuuttamista, jotka ovat viennin tai tuonnin kohteena ja jotka kirjataan fob-perusteella rahtikuljetuksena.

2.6.3 **Muu suora vakuutus**

Muu suora vakuutus kattaa kaikki muut vahinkovakuutusmuodot. Siihen sisältyvät riskihenkivakuutus, tapaturma- ja sairausvakuutus (ellei niitä tarjota osana valtion sosiaaliturvajärjestelmiä), meri-, ilma- ja muut kuljetusvakuutukset, palo- ja muut omaisuusvakuutukset, tulon menetyksen korvaava vakuutus, yleinen vastuuvakuutus ja muut vakuutukset, kuten matkavakuutus sekä luottoihin ja luottokortteihin liittyvät vakuutukset.

▼M4

2.6.4 **Jälleenvakuutus**

Jälleenvakuutuksessa vakuutusriskiä jaetaan edelleen, usein tällaiseen toimintaan erikoistuneille toimijoille preemiotulon suhteellista osuutta vastaan. Jälleenvakuutustoimet voivat liittyä paketteihin, joissa on yhdistetty useita eri riskityyppejä.

2.6.5 **Vakuuttamista palveleva toiminta**

Tämä kohta käsittää taloustoimet, jotka liittyvät läheisesti vakuuttamiseen ja eläkerahoitustoimintaan. Tähän kuuluvat vakuutusasiamiesten palkkiot, vakuutusten välitys ja asiamiespalvelut, vakuutus- ja eläkeneuvontapalvelut, arviointi- ja selvityspalvelut, aktuaaripalvelut, pelastushallintopalvelut sekä korvauksia koskevat sääntely- ja seurantapalvelut.

2.6.6 **Eläkepalvelut**

Eläkepalveluja tuottavat valtion tai vakuutuslaitoksen järjestämät rahastot, joiden perustamistarkoituksena on tuottaa tuloa tiettyjen työntekijäryhmien siirtyessä eläkkeelle ja tarjota kuoleman tai työkyvyttömyyden johdosta maksettavia etuuksia.

2.6.7 **Standarditakauspalvelut**

Standarditakauspalvelut ovat standarditakauksiin liittyviä palveluja. Ne ovat järjestelyjä, joissa yksi osapuoli (takaaja) sitoutuu kattamaan lainanantajalle aiheutuvat menetykset siinä tapauksessa, että lainanottaja laiminlyö takaisinmaksun. Tällaisia ovat esimerkiksi vientiluottotakaukset ja opintolainatakaukset.

2.7 **Rahoituspalvelut**

Rahoituspalvelut kattavat pääsääntöisesti pankkien ja muiden rahoituslaitosten rahoituksen välityksen ja sitä palvelevan toiminnan lukuun ottamatta vakuutus- ja eläkepalveluja.

2.7.1 **Rahoituspalvelut joista peritään maksu sekä muut rahoituspalvelut**

Monista rahoituspalveluista peritään maksu, ja näin ollen erityisiä laskelmia ei ole tarpeen tehdä. Tällaisia maksuja ovat talletusten vastaanottamisesta sekä antolainauksesta perityt maksut, yksittäisistä takauksista perityt maksut, ennenaikaisesta tai myöhästyneestä takaisinmaksusta perityt maksut tai sopimussakot, tilimaksut, rembursseihin liittyvät maksut, luottokorttipalvelumaksut, välityspalkkiot, rahoitusleasingiin, factoring-rahoitukseen, emissiotakauksiin (underwriting) sekä maksujen selvitykseen liittyvät maksut. Näihin maksuihin kuuluvat myös rahoitusneuvontapalveluista, rahoitusvarojen ja sijoitusmetallien säilytyksestä, omaisuudenhallinnasta, seurantapalveluista, likviditeetin tarjoamispalveluista, riskivastuupalveluista (muut kuin vakuutukset), fuusio- ja yritysostopalveluista, luottoluokituspalveluista, pörssipalveluista ja trusteihin liittyvistä palveluista perityt maksut. Rahoitusinstrumenttien välittäjät saattavat saada palvelumaksunsa kokonaan tai osittain osto- ja myyntihintojensa erotuksesta. Ostoista ja myynneistä saadut marginaalit sisältyvät rahoituspalveluihin joista peritään nimenomainen maksu sekä muihin rahoituspalveluihin.

2.7.2 **Välilliset rahoituspalvelut (FISIM)**

Todellisiin korkoihin voidaan katsoa sisältyvän sekä tulokomponentti että palvelumaksu. Lainoja tarjoavat ja talletuksia vastaanottavat yksiköt toimivat tarjoamalla tallettajilleen korkotasoa, joka on alhaisempi kuin korkotaso, jota peritään lainanottajilta. Rahoituslaitokset käyttävät erotuksena saatavan korkomarginaalin menojensa kattamiseen sekä toimintaylijäämän muodostamiseen. Perinteisesti näitä korkoon liittyviä välillisiä palvelumaksuja sovelletaan ainoastaan rahoituslaitosten tarjoamiin lainoihin ja vastaanottamiin talletuksiin.

▼M4

2.8 **Henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat**

Muualle luokittelemattomiin henkisen omaisuuden käytöstä perittyihin maksuihin sisältyvät

a) maksut omistusoikeuksien käytöstä (kuten patentit, tavaramerkit, tekijänoikeudet, menetelmä- ja mallisuoja, ml. liikesalaisuudet ja franchising). Nämä oikeudet voivat syntyä tutkimuksesta ja kehittämisestä sekä markkinoinnista; ja

b) maksut lisensseistä, jotka oikeuttavat henkisiä oikeuksia sisältävien alkuperäkappaleiden tai prototyyppien kappaleiden (kuten kirjojen, käsikirjoitusten, tietokoneohjelmien, elokuvateosten ja äänitteiden tekijänoikeudet) valmistamiseen tai saattamiseen yleisön saataviin taikka niihin liittyvistä oikeuksista (kuten esitykset ja televisio-, kaapeli- tai satelliittilähetykset).

2.9 **Televiestintä-, tietojenkäsittely- ja tietopalvelut**

Tietojenkäsittely- ja televiestintäpalvelut määritellään käyttäen perusteena palvelun luonnetta, ei toimitustapaa.

2.9.1 **Televiestintäpalvelut**

Televiestintäpalveluihin sisältyvät äänen, kuvien tai muun tiedon lähettäminen puhelimella, teleksinä, sähkeenä, radiossa tai kaapelitelevisiossa ja yleisradiolähetyksenä satelliitin välityksellä, sähköpostina, faksina jne. mukaan luettuna yritysten verkkopalvelut, telekonferenssit ja tukipalvelut. Välitetyn tiedon arvo ei sisälly kohtaan. Siihen sisältyvät myös matkapuhelinpalvelut, internet-runkoverkkopalvelut ja verkkoon liittymispalvelut, myös internet-yhteyden tarjonta. Puhelinverkkolaitteiston asennus ei sisälly tähän kohtaan vaan kohtaan *rakentaminen*. Tämä kohta ei sisällä myöskään tietokantapalveluja (ne kuuluvat *tietopalveluihin*).

2.9.2 **Tietojenkäsittelypalvelut**

Näihin palveluihin kuuluvat laitteisto- ja ohjelmisto- sekä tietojenkäsittelypalvelut. Kohtaan kuuluvat laitteistojen ja ohjelmistojen konsultointi- ja toteutuspalvelut, tietokoneiden ja oheislaitteiden huolto ja korjaus, vara- ja elvytyssuunnittelupalvelut, IT-resurssien hallintaan liittyvä neuvonta ja tuki, käyttövalmiiden järjestelmien analysointi, suunnittelu ja ohjelmointi (mukaan luettuna verkkosivustojen kehittäminen ja suunnittelu), ohjelmistojen tekninen konsultointi, lisenssimaksut tietokoneohjelmistojen (muut kuin asiakkaan tilaamat) käytöstä, asiakkaan tilaamien ohjelmistojen kehittäminen, valmistaminen, hankinta ja dokumentointi, mukaan luettuna tietyille käyttäjille tilauksesta suunnitellut käyttöjärjestelmät, järjestelmien ylläpito ja muut tukipalvelut, kuten konsultointiin sisältyvä koulutus, tietojenkäsittelypalvelut, kuten tietojen syöttö, jäsentely ja käsittely osa-aikaperusteella, www-isännöintipalvelut (eli palvelintilan tarjoaminen internetistä isännän toimesta asiakkaiden verkkosivuja varten) ja tietovälineiden hallinnointi. Tähän eräät eivät kuulu lisenssimaksut ohjelmistojen kappaleiden valmistuksesta taikka saattamisesta yleisön saataville; ne sisältyvät erään *henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut.* Tietokoneen leasing ilman operaattoria kuuluu *käyttöleasingiin.*

2.9.3 **Tietopalvelut**

Tähän kohtaan kuuluvat *uutistoimistopalvelut* ja *muut tietopalvelut*.

2.9.3.1 **Uutistoimistopalvelut** sisältävät uutisten, valokuvien ja taustatietojen toimittamisen tiedotusvälineille.

▼M4

2.9.3.2 **Muihin tietopalveluihin** kuuluvat tietokantapalvelut (tietokantojen suunnittelu, tietojen tallennus sekä tietojen ja tietokantojen levitys, mukaan luettuna hakemistot ja postitusluettelot) sekä sähköisesti että magneettisesti, optiset tai painetut tietovälineet ja verkkohakuportaalit (hakukonepalvelut, joissa etsitään internet-osoitteita asiakkaille, jotka suorittavat avainsanahakuja). Tähän kuuluvat myös suorat sanoma- ja aikakauslehtitilaukset (ei ryhmätilaukset) joko postitse, sähköisesti tai muulla tavalla toimitettuina; muut verkkosisällön tuottamispalvelut; kirjasto- ja arkistointipalvelut. Sanoma- ja aikakauslehtien ryhmätilaukset sisältyvät tavanomaiseen tavarakauppaan. Ladattu sisältö, joka ei ole ohjelmisto (sisältyy *tietojenkäsittelypalveluihin*) eikä äänitallenne tai video (sisältyvät erään *audiovisuaaliset ja niihin liittyvät palvelut*), sisältyy tietopalveluihin.

2.10 **Muut liike-elämän palvelut**

Tämä kohta kattaa *tutkimus- ja kehityspalvelut, asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut* sekä *tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut*.

2.10.1 **Tutkimus- ja kehityspalvelut**

Tämä kohta kattaa palvelut, jotka liittyvät perustutkimukseen, sovellettuun tutkimukseen sekä uusien tuotteiden ja menetelmien kokeelliseen kehittämiseen. Käytännössä tähän kohtaan kuuluvat tutkimus- ja kehitystoiminta luonnontieteiden, yhteiskuntatieteiden ja humanistisella alalla; tämä kohtaa kattaa myös teknologisesti edistyneiden ohjelmistojen kehittämisen. Myös kaupallinen tutkimus elektroniikka-, lääke- ja bioteknologia-alalla kuuluu tähän kohtaan.

Tähän kohtaan kuuluvat 1) *järjestelmällinen työ osaamisen lisäämiseksi* ja 2) *muut tutkimus- ja kehityspalvelut*.

2.10.1.1 **Järjestelmällinen työ osaamisen lisäämiseksi** sisältää a) *asiakkaan tilaamien ja muiden tutkimus- ja kehityspalvelujen tuottamisen* ja b) *tutkimukseen ja kehittämiseen perustuvien omistusoikeuksien myynnin.*

2.10.1.1.a **Asiakkaan tilaamien ja muiden tutkimus- ja kehityspalvelujen tuottaminen** kattaa tutkimus- ja kehityspalvelujen tuottamisen tilaustyönä (asiakaskohtaisesti) sekä muiden tutkimus- ja kehityspalvelujen kehittämisen lukuun ottamatta omistusoikeuksien myyntiä (sisältyy 2.10.1.1.b kohtaan) ja valmistus- ja käyttölisensseihin liittyvää myyntiä (sisältyy kohtaan *henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut*).

2.10.1.1.b **Tutkimukseen ja kehittämiseen perustuvien omistusoikeuksien myynti** kattaa *patentit, tutkimukseen ja kehitykseen perustuvat tekijänoikeudet* sekä *menetelmä- ja mallisuojan (ml. liikesalaisuudet).*

2.10.1.2 **Muut tutkimus- ja kehityspalvelut** sisältävät muun tuotteiden ja menetelmien kehittämisen.

2.10.2 **Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalvelut**

Asiantuntijoiden ja liikehallinnon konsulttipalveluihin kuuluvat *1) lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut, liikkeenjohdon konsultointi- ja liikkeenjohtopalvelut ja suhdetoimintapalvelut* ja *2) mainonta, markkinatutkimus ja mielipidetutkimukset.*

▼M4

2.10.2.1 **Lakiasiain- ja laskentatoimen palvelut, liikkeenjohdon konsultointi- ja suhdetoimintapalvelut** kattavat

a) *lakiasiainpalvelut*, b) *laskentatoimen, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalvelut* sekä c) *yritys- ja liikkeenjohdon konsultointi- ja suhdetoimintapalvelut.*

2.10.2.1.a **Lakiasiainpalvelut** kattavat lainopillisen neuvonnan ja asiamiespalvelut kaikissa oikeus-, tuomioistuin- ja lakisääteisissä menettelyissä, oikeudellisten asiakirjojen ja instrumenttien laatimispalvelut, sertifiointia koskevan konsultoinnin, uskotun miehen palvelut ja pesänselvityspalvelut.

2.10.2.1.b **Laskentatoimen, tilintarkastus-, kirjanpito- ja veroneuvontapalvelut** kattavat liiketapahtumien kirjaamisen yritysten ja muiden puolesta, kirjanpidon ja tilinpäätösten tarkastamispalvelut, yritysten verosuunnittelun ja -neuvonnan sekä veroilmoitusten laadinnan.

2.10.2.1.c **Yritys- ja liikkeenjohdon konsultointi- ja suhdetoimintapalvelut** kattavat yrityksille tarjotut neuvonta-, ohjaus- ja käyttötukipalvelut yrityspolitiikan ja strategian kehittämiseksi sekä organisaation kokonaissuunnittelun, -kehittämisen ja -valvonnan. Siihen kuuluvat palkkiot, johdon valvontaa, markkinahallintaa, henkilöresursseja, tuotannonhallintaa ja projektijohtoa koskeva konsultointi sekä neuvonta- ja käyttöpalvelut, jotka liittyvät asiakaskuvan sekä instituutio- ja yleisösuhteiden parantamiseen.

2.10.2.2 **Mainonta, markkinatutkimus ja mielipidetutkimukset** kattavat mainostoimistojen toteuttaman mainonnan suunnittelun, luomisen ja markkinoinnin, median valinnan, mukaan luettuna mainostilan osto ja myynti, messujen tarjoamat näyttelypalvelut, tuotteiden ulkomaisen myynninedistämisen, markkinatutkimuksen, telemarkkinoinnin ja erilaiset mielipidetutkimukset.

2.10.3 **Tekniset, kaupankäyntiin liittyvät ja muut liike-elämän palvelut**

Näitä ovat 1) *arkkitehti-, insinööri-, tieteelliset ja muut tekniset palvelut*, 2) *jätteiden käsittely ja puhdistuspalvelut, maatalouden ja kaivostoiminnan palvelut*, 3) *käyttöleasingpalvelut*, 4) *kaupankäyntiin liittyvät palvelut* ja 5) *muut liike-elämän palvelut, muualle luokittelemattomat.*

2.10.3.1 **Arkkitehti-, insinööri- ja tieteelliset muut tekniset palvelut**

Tähän kohtaan kuuluvat a) *arkkitehtipalvelut, b) insinööripalvelut* ja *c) tieteelliset ja muut tekniset palvelut.*

2.10.3.1.a **Arkkitehtipalvelut** sisältävät rakennusten suunnitteluun liittyviä taloustoimia.

2.10.3.1.b. **Insinööripalvelut** sisältävät koneiden, laitteiden, instrumenttien, rakenteiden, prosessien ja järjestelmien suunnittelun, kehittämisen ja käyttämisen. Tämäntyyppisiin palveluihin kuuluu teknisiin hankkeisiin liittyvien suunnitelmien ja selvitysten tuottaminen. Kaivosinsinööritoiminta ei kuulu tähän kohtaan (sisältyy erään *kaivostoimintaan ja öljyn ja kaasun tuotantoon liittyvät palvelut*).

2.10.3.1.c **Tieteellisiin ja muihin teknisiin palveluihin** kuuluvat rakennusvalvonta, kartanpiirtäminen, tuotetestaus ja sertifiointi sekä tekniset tarkastuspalvelut.

▼M4

2.10.3.2 **Jätteiden käsittely ja puhdistuspalvelut, maatalouden ja kaivostoiminnan palvelut**

Tähän kohtaan kuuluvat a) *jätteiden käsittely ja puhdistuspalvelut*, b) *maatalouteen, metsätalouteen ja kalatalouteen liittyvät palvelut* sekä c) *kaivostoimintaan ja öljyn ja kaasun tuotantoon liittyvät palvelut.*

2.10.3.2.a **Jätteiden käsittely ja puhdistuspalvelut** sisältävät jätteiden keruun ja käsittelyn, kunnostuspalvelut, saniteettipalvelut ja muut ympäristönsuojelupalvelut. Niihin kuuluvat myös ympäristöpalvelut, kuten hiilidioksidipäästöjen kompensointi ja hiilidioksidin talteenotto, jotka eivät sisälly muuhun erityisluokkaan.

2.10.3.2.b **Maatalouteen, metsätalouteen ja kalatalouteen liittyvät palvelut** kattavat maatalouspalvelut, jotka ovat maataloudelle ominaisia, kuten maatalouskoneiden tarjonta käyttäjineen, sadonkorjuu ja -käsittely, tuholaisten torjunta, eläinten kasvatus ja hoito sekä jalostuspalvelut. Myös metsästys-, ansastus-, metsänhoito- ja hakkuu- sekä kalastuspalvelut sekä eläinlääkintäpalvelut kuuluvat tähän kohtaan.

2.10.3.2.c **Kaivostoimintaan ja öljyn ja kaasun tuotantoon liittyvät palvelut** sisältävät kaivostoiminnan palvelut, jotka suoritetaan kaasu- ja öljykentillä, mukaan luettuna porauspalvelut, poraustornin pystytys-, korjaus- ja purkamispalvelut sekä öljy- ja kaasulähteiden vuoraaminen sementillä. Mineraalien etsinnälle ja tutkimiselle ominaiset palvelut sekä kaivosinsinööritoiminta ja maaperätutkimus kuuluvat myös tähän kohtaan.

2.10.3.3 **Käyttöleasingpalvelut**

Käyttöleasingtoiminnalla tarkoitetaan valmistetun varan vuokraamisjärjestelyjä, joilla vuokralleottajalle annetaan oikeus käyttää aineellista omaisuuserää mutta joiden yhteydessä omistukseen liittyvät riskit ja edut eivät siirry vuokralleottajalle. Käyttöleasingtoiminnasta voidaan käyttää nimitystä vuokraus, kun kyseessä ovat esimerkiksi rakennukset tai laitteet. Käyttöleasingtoiminta kattaa laivojen, ilma-alusten ja kuljetuskaluston leasingtoiminnan (vuokrauksen) ja charter-toiminnan ilman käyttäjiä ja miehistöä. Tähän kohtaan kuuluvat myös käyttöleasingmaksut, jotka koskevat muuntyyppisiä laitteita, ilman käyttäjää; tällaisia laitteita ovat esimerkiksi tietokoneet ja televiestintälaitteet. Lisenssimaksut, jotka koskevat käyttöoikeutta aineettomaan omaisuuteen, kuten ohjelmistoihin, henkiseen omaisuuteen jne., sisältyvät erityisnimikkeisiin (*tietojenkäsittelypalvelut, henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat* jne.) eivätkä käyttöleasingiin. Seuraavat eivät kuulu käyttöleasingpalveluihin: televiestintälinjoja tai -kapasiteettia koskeva leasingtoiminta (sisältyy *televiestintäpalveluihin*), laivojen ja ilma-alusten vuokraus ilman miehistöä (sisältyy *kuljetuspalveluihin*) ja matkailuun liittyvä vuokraustoiminta (sisältyy *matkailuun*).

2.10.3.4 **Kaupankäyntiin liittyvät palvelut**

Kaupankäyntiin liittyvät palvelut kattavat tavara- ja palvelukaupan komissiot, jotka maksetaan kauppiaille, hyödykkeiden välittäjille, dealereille, huutokaupanpitäjille ja komissiomyyjille. Kaupankäyntiin liittyviin palveluihin eivät kuulu franchising-palkkiot (sisältyvät kohtaan *henkisen omaisuuden käytöstä perityt maksut, muualle luokittelemattomat*), rahoitusinstrumenttien välitys (sisältyy *rahoituspalveluihin*), vakuutusten välitys (sisältyy *vakuuttamista palvelevaan toimintaan*) eivätkä kuljetukseen liittyvät maksut, kuten asiamiespalkkiot (sisältyvät *kuljetukseen*).

2.10.3.5 **Muut liike-elämän palvelut, muualle luokittelemattomat**

Tähän kohtaan sisältyvät veden, höyryn, kaasun ja muiden öljytuotteiden jakelupalvelut ja ilmastointihuolto, kun ne eritellään siirtopalveluista erillään. Lisäksi tähän kohtaan kuuluvat henkilöstön sijoittaminen, turvallisuus- ja etsiväpalvelut, kääntäminen ja tulkkaus, valokuvauspalvelut, kustantaminen, rakennusten siivous ja kiinteistöpalvelut.

▼M4

2.11 **Henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut**

Tämä kohta käsittää *audiovisuaaliset ja niihin liittyvät palvelut* ja *muut henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut.*

2.11.1 **Audiovisuaaliset ja niihin liittyvät palvelut**

Nämä palvelut voidaan jaotella *audiovisuaalisiin palveluihin* ja *taidealan palveluihin*. Tämä kohta käsittää palvelut ja niistä maksetut palkkiot, jotka liittyvät elokuvien tuotantoon (filminä tai videonauhana), radio- ja televisio-ohjelmiin (suorana lähetyksenä tai tallenteena) ja musiikkiäänitteisiin. Niihin sisältyvät audiovisuaalisten ja niihin liittyvien tuotteiden vuokraus ja salauksella suojattujen televisiokanavien (kuten kaapeli- ja satelliittipalvelut) katseluoikeus, massatuotetut jatkuvaan käyttöön myytävät audiovisuaaliset tuotteet, jotka toimitetaan sähköisesti (ladattavat tiedostot), esiintyvien taiteilijoiden (näyttelijöiden, muusikoiden, tanssijoiden), kirjailijoiden, säveltäjien jne. vastaanottamat palkkiot. Niihin eivät sisälly maksut ja lisenssit, jotka oikeuttavat audiovisuaalisen tuotteiden kappaleiden valmistamiseen tai saattamiseen yleisön saataville, sillä ne sisältyvät *henkisen omaisuuden käytöstä perittyihin maksuihin, muualle luokittelemattomiin.*

2.11.2 **Muut henkilökohtaiset, kulttuuri- ja virkistyspalvelut**

Tähän kohtaan kuuluvat a) *koulutuspalvelut*, b) *terveyspalvelut*, c) *kulttuuriperintö- ja virkistyspalvelut* ja d) *muut henkilökohtaiset palvelut.*

2.11.2.a **Koulutuspalvelut** käsittävät kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden välillä suoritetut palvelut, jotka liittyvät koulutukseen, kuten kirjekurssit ja televisiossa tai internetissä annetun opetuksen, sekä opettajien ym. suoraan isäntätaloudessa tarjoamat palvelut.

2.11.2.b **Terveyspalvelut** käsittävät lääkäreiden, sairaanhoitajien sekä terveydenhoitajien ja vastaavien ammattihenkilöiden tarjoamat palvelut sekä laboratorio- ja vastaavat palvelut, joko etäpalveluina tai paikalla suoritettuina. Tähän eivät sisälly koulutus- ja terveysmatkailijoiden kulut (jotka sisältyvät *matkailuun*).

2.11.2.c **Kulttuuriperintö- ja virkistyspalvelut** sisältävät museoihin ja muihin kulttuuri-, urheilu-, vedonlyönti- ja virkistystoimintaan liittyvät palvelut lukuun ottamatta palveluja, joihin liittyy asuinpaikkana olevan kansantalouden ulkopuolisia henkilöitä (kyseiset palvelut sisältyvät *matkailuun*).

2.11.2.d **Muut henkilökohtaiset palvelut** kattavat sosiaalipalvelut, kodinhoitopalvelut jne.

2.12 **Julkisyhteisöjen tuottamat tavarat ja tarjoamat palvelut, muualle luokittelemattomat**

Tämä on jäännösluokka, joka kattaa julkisyhteisöjen (ml. kansainväliset järjestöt) suorittamat tavaroita ja palveluita koskevat taloustoimet, joita ei voi luokitella muihin eriin. Tähän erään sisältyvät myös esim. suurlähetystöjen, konsulaattien, sotilastukikohtien ja kansainvälisten järjestöjen ja muiden enklaavien suorittamat tavaroita ja palveluita koskevat taloustoimet sen kansantalouden kotimaisten yksiköiden kanssa, jossa enklaavi sijaitsee. Tähän erään eivät kuulu enklaavien taloustoimet kotivaltion kansantalouden kotimaisten yksiköiden kanssa. Taloustoimen toteuttavasta julkisyhteisöjen yksiköstä riippuen tämä kohta voidaan eritellä *lähetystöjen ja konsulaattien suorittamiin palveluihin, sotilasyksiköiden ja -keskusten suorittamiin palveluihin* sekä *muihin julkishallinnon tuottamiin tavaroihin ja tarjoamiin palveluihin, muualle luokittelemattomiin.*

3. **ENSITULO**

Ensitulo on institutionaalisille yksiköille kertyvä tuotto tuotantoprosessiin osallistumisesta tai rahoitusvarojen tarjoamisesta tai luonnonvarojen vuokraamisesta muille institutionaalisille yksiköille. Se kattaa *palkansaajakorvaukset, sijoitustulot* sekä *muut ensitulot*.

▼M4

3.1 **Palkansaajakorvaukset (D1)**

Palkansaajakorvauksia kirjataan, kun työnantaja (tuottajayksikkö) ja palkansaaja ovat eri kansantalouksissa. Siinä kansantaloudessa, jossa tuottajayksikkö sijaitsee, palkansaajakorvauksiin kuuluvat kotimaisten yritysten ulkomaisille työntekijöille maksamat rahamääräiset tai luontaismuotoiset kokonaiskorvaukset (ml. työnantajien maksut sosiaaliturvajärjestelmiin tai yksityisiin vakuutusjärjestelmiin tai eläkerahastoihin) tilinpitoajanjaksona tehdystä työstä. Työntekijän asuinmaan kansantaloudessa työntekijäkorvauksiin kuuluvat ulkomaisten yritysten kotimaisille työntekijöille maksamat rahamääräiset tai luontaismuotoiset kokonaiskorvaukset tilinpitoajanjaksona tehdystä työstä. Työsuhteen olemassaolon toteaminen on tärkeää; mikäli työsuhdetta ei ole, maksut muodostavat palvelujen oston.

3.2 **Sijoitustulot**

Sijoitustulot perustuvat kotimaisen yksikön omistamaan ulkomaiseen rahoitusvaraan (tulot) ja vastaavasti ulkomaisen yksikön omistamaan kotimaiseen rahoitusvaraan (menot). Sijoitustulot kattavat oman pääoman tuotot (*osingot, yritystulon otot yritysmäisistä yhteisöistä, uudelleen sijoitetut voitot*) ja velkainstrumenttien tuotot (*korko*) sekä vakuutuksenottajille kuuluvat sijoitustulot vakuutuksista, eläkejärjestelmistä sekä standarditakauksista.

Maksutaseessa sijoitustulot luokitellaan myös sijoituksen käyttötarkoituksen mukaisesti *suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, muihin sijoituksiin* tai *valuuttavarantoon*, jotka eritellään edelleen sijoitusmuodon mukaan. Sijoitusten käyttötarkoitusten määritelmät ovat rahoitustaseessa.

Jos hallussapidon voitot ja tappiot ovat erikseen yksilöitävissä, niitä ei luokitella sijoitustuloiksi vaan markkinahinnan kehityksestä johtuviksi muutoksiksi sijoitusten arvossa. Korkojohdannaisiin liittyvät nettovirrat kirjataan ainoastaan rahoitustaseen johdannaisiin.

3.2.1 **Korko (D41)**

Korko on sijoitustulon muoto; korkoa maksetaan tiettyjen rahoitusvarojen – nimittäin talletusten (AF2), velkapaperien (AF3), lainojen (AF4) ja muiden saamisten (AF8) – omistajille korvaukseksi rahoitusvarojen antamisesta toisen institutionaalisen yksikön käyttöön. Hallussapidettyihin erityisiin nosto-oikeuksiin (SDR) sekä osoitettuihin erityisiin nosto-oikeuksiin liittyvät korkotulot ja -menot sisältyvät myös korkoihin. Ensitulontilille kirjataan ”pelkkä korko” siten, että ”todellisesta korosta” poistetaan välillisten rahoituspalvelujen (FISIM) osuus. Korot kirjataan suoriteperusteisesti.

3.2.2 **Yritysten jakamat tulot (D42)**

3.2.2.1 **Osingot (D421)**

Osingot ovat jaettuja voittoja, joihin osakkeiden omistajat ovat oikeutettuja sijoitettuaan varoja yritysten käyttöön. Osingot kirjataan niiden irtoamishetkenä.

3.2.2.2 **Yrittäjätulon otot yritysmäisistä yhteisöistä (D422)**

Yritystulon otot yritysmäisistä yhteisöistä (muut kuin yhtiömuotoiset yhteisöt, jotka käyttäytyvät yritysten tavoin, eli sivuliikkeet, nimelliset kotimaiset yksiköt ulkomaisten yksiköiden omistamia kiinteistöjä ja muita luonnonvaroja varten, yhteisyritykset, trustit, jne.) koostuvat määristä, jotka yrittäjät ottavat omaan käyttöönsä omistamiensa yritysmäisten yhteisöjen voitoista. Yritystulon otot yritysmäisistä yhteisöistä kirjataan siten, että niiden esitetään tapahtuneen niiden todellisena toteuttamisajankohtana.

▼M4

3.2.3 **Ulkomaisten suorien sijoitusten uudelleen sijoitetut voitot (D.43)**

Uudelleen sijoitetut voitot käsittävät suorien sijoittajien osuuden (suhteessa omistettuun omaan pääomaan) voitoista, joita ulkomaiset tytäryhtiöt, osakkuusyritykset ja sivuliikkeet eivät jaa osinkoina. Ne määritellään sijoittajan osuudeksi sijoituskohteen konsolidoidusta voitosta tiettynä ajanjaksona (verojen, korkojen ja poistojen jälkeen), vähennettyinä tarkasteluajanjaksona maksettavaksi erääntyneillä osingoilla, vaikka nämä osingot maksettaisiin aiempina ajanjaksoina syntyneistä voitoista.

Uudelleen sijoitetut voitot on kirjattava sille ajanjaksolle, jona ne ovat syntyneet.

3.2.4 **Tulot sijoitusrahasto-osuuksista (D443)**

Osuudenomistajille kuuluva kollektiivisten sijoitusrahastojen sijoitustulo (mukaan luettuna unit trust -muotoiset ja muut sijoitusrahastot) koostuu kahdesta erillisestä osasta: *osingot (D4431)* ja *uudelleen sijoitetut voitot (D4432)*.

Sijoitusrahastojen tuottojen voidaan katsoa siirtyvän osakkeenomistajille (taikka osuuksien omistajille), koska nämä tuotot ovat heidän pääomalleen saatua sijoitustuloa. Sijoitusrahastot saavat tuloja sijoittamalla osakkeenomistajilta saadut rahavarat. Osakkeenomistajien tulot sijoitusrahastoista määritellään rahaston sijoitussalkusta saaduiksi tuloiksi, joista on vähennetty toimintakulut. Sijoitusrahaston nettotulot, jotka saadaan vähentämällä toimintakulut tuloista, kuuluvat osakkeenomistajille. Mikäli vain osa nettotuloista jaetaan osinkoina osakkeenomistajille, jakamattomia tuloja olisi käsiteltävä ikään kuin ne olisi ensin jaettu osakkeenomistajille ja sen jälkeen sijoitettu uudelleen.

3.2.5 **Vakuutuksenottajille kuuluvat sijoitustulot vakuutuksista, eläkejärjestelmistä sekä standarditakauksista**

Tämän erän määrittämistä varten tarkastellaan erikseen siihen kuuluvia osia, jotka eivät sisälly maksutaseen tietovaatimuksiin.

3.2.5.1 **Vakuutuksenottajien sijoitustulo (D441)** vastaa vakuutusteknisen vastuuvelan sijoittamisesta saatujen ensitulojen kokonaismäärää. Vastuuvelalla tarkoitetaan eriä, joista vakuutusyhtiöt katsovat olevansa vastuussa vakuutuksenottajiin nähden.

3.2.5.2 **Eläkeoikeuksiin perustuvat sijoitustulot (D442)**

Eläkeoikeudet perustuvat määriteltyihin maksu- tai etuusperusteisiin järjestelmiin.

3.3 **Muu ensitulo**

Luokitellaan tilastoivan kansantalouden institutionaalisen sektorin mukaan (*julkisyhteisöt* tai *muut sektorit*) ja koostuu seuraavista eristä: *tuotannon ja tuonnin verot, tukipalkkiot* ja *luonnonvaran vuokrat*.

3.3.1 **Tuotannon ja tuonnin verot (D2)**

Näihin sisältyvät:

3.3.1.1 **Tuoteverot (D21)** ovat veroja, joita maksetaan joidenkin tuotettujen tai rajatylittävän kaupan kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen yksikköä kohti. Esimerkkejä ovat arvonlisävero, tuontiverot, valmisteverot ja kulutusverot.

▼M4

3.3.1.2 **Muut tuotantoverot (D29)** koostuvat kaikista veroista, joita yritykset maksavat tuotannon harjoittamisesta; ne kattavat myös verot elinkeino- ja ammattilupien hankkimisesta.

3.3.2 **Tukipalkkiot (D3)**

Kattaa seuraavat:

3.3.2.1 **Tuotetukipalkkiot (D31)** maksetaan tuotetun tavaran tai palvelun yksikköä kohti.

3.3.2.2 **Muut tuotantotukipalkkiot (D39)** ovat muita kuin tuotetukipalkkioita, joita kotimainen yksikkö voi saada tuotantotoiminnan harjoittamisesta.

3.3.3 **Luonnonvaran vuokrat**

Luonnonvaran vuokra on tuloa, joka luonnonvaran omistaja saa antaessaan luonnonvaran ulkomaisen institutionaalisen yksikön käyttöön. Luonnonvaran vuokraa ovat esim. summat, jotka maksetaan maan käytöstä mineraali- ja muiden maaperävarojen louhimiseksi taikka kalastus-, metsätalous- tai laiduntamisoikeuksista. Luonnonvarojen, kuten maaperävarojen, vuokraajien säännöllisesti maksamia maksuja kutsutaan usein rojalteiksi, mutta ne luokitellaan luonnonvaran vuokriksi.

4. **TULOJEN UUDELLEENJAKO**

Tulojen uudelleenjaon tilissä esitetään ulkomaisten ja kotimaisten yksiköiden väliset tulonsiirrot. Siirto on kirjaus, joka kuvaa tavaran, palvelun, rahoitusvaran tai muun valmistamattoman varan siirtämistä yhdeltä institutionaaliselta yksiköltä toiselle institutionaaliselle yksikölle, ilman taloudellisen arvon omaavan erän vastaavaa siirtoa siirron vastaanottajalta sen suorittajalle. Kaikki muut siirrot kuin pääomansiirrot ovat tulonsiirtoja.

Tulonsiirrot luokitellaan sen institutionaalisen sektorin mukaan, joka suorittaa tai vastaanottaa siirron tilastoivassa kansantaloudessa (*julkisyhteisöt* tai *muut sektorit*).

Julkisyhteisöjen tulonsiirtoihin sisältyvät *tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot, sosiaaliturvamaksut, sosiaalietuudet, tulonsiirrot kansainväliseen yhteistyöhön, muut sekalaiset tulonsiirrot, arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat EU:n omat varat*.

Muiden sektoreiden tulonsiirtoihin sisältyvät *tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot, sosiaaliturvamaksut, sosiaalietuudet, muut sekalaiset tulonsiirrot, vahinkovakuutusmaksut, netto, vahinkovakuutuskorvaukset* ja *eläkeoikeuksien muutoksen oikaisu. Muihin sekalaisiin tulonsiirtoihin* (D75) sisältyvät *kotimaisten ja ulkomaisten kotitalouksien väliset henkilökohtaiset tulonsiirrot* (joista *palkansaajien rahalähetykset*).

4.1 **Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot (D5)**

Kansainvälisillä tileillä tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot kattavat pääsääntöisesti verot, jotka kannetaan tuloista, jotka ulkomaiset yksiköt saavat tarjoamastaan työvoimasta tai rahoitusvaroistaan. Myös ulkomaisten yksiköiden omistamista varoista ansaituista pääomavoitoista kannetut verot sisältyvät tähän erään. Palkkatuloista ja rahoitusvarojen pääomavoitoista kannettavien verojen maksajana ovat yleensä *muut sektorit* (yksityishenkilöt, kotitaloudet, yritykset, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt) ja vastaanottajana *julkisyhteisöt*.

4.2 **Sosiaaliturvamaksut (D61)**

Sosiaaliturvamaksuja ovat kotitalouksien todelliset tai laskennalliset maksut sosiaalivakuutusjärjestelmiin, joilla varmistetaan oikeus maksujen kartuttamiin sosiaalietuuksiin.

▼M4

4.3 **Sosiaalietuudet (D62+D63)**

Sosiaalietuuksiin kuuluvat sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmistä maksettavat etuudet. Niihin kuuluvat eläke-etuudet ja muut etuudet kuin eläke-etuudet sairauteen, työttömyyteen, asumiseen, koulutukseen tai vastaaviin liittyvissä tapauksissa tai olosuhteissa, ja ne voivat olla rahamääräisiä tai luontoismuotoisia.

4.4 **Vahinkovakuutusmaksut, netto (D71)**

Vahinkovakuutusmaksut, netto, käsittävät sekä vakuutuksenottajien todelliset vakuutusmaksut vakuutuskatteen hankkimiseksi tilinpitojakson aikana (vakuutusmaksut) sekä vakuutuksenottajien sijoitustuloista maksettavat vakuutusmaksutäydennykset, joista on vähennetty vakuutukset järjestävien vakuutuslaitosten palvelumaksut. Palvelumaksut koskevat vakuutuksenottajien ostamia palveluja, ja ne kirjataan vakuutuspalveluihin. Standarditakauksista maksettavat nettovakuutusmaksut sisältyvät tähän erään.

4.5 **Vahinkovakuutuskorvaukset (D72)**

Vahinkovakuutuskorvaukset ovat tilikauden aikana erääntyvien korvausvaateiden maksuja. Korvausvaatimukset erääntyvät pätevän vaateen synnyttävän tapahtuman tapahtumahetkenä. Standarditakausten nojalla maksettavat korvaukset kirjataan tähän erään.

4.6 **Tulonsiirrot kansainväliseen yhteistyöhön (D74)**

Tulonsiirrot kansainväliseen yhteistyöhön sisältävät kaikki rahamääräiset ja luontoismuotoiset tulonsiirrot eri maiden hallitusten tai hallitusten ja kansainvälisten järjestöjen välillä. Osa tulonsiirroista kansainväliseen yhteistyöhön on unionin toimielimiin liittyvää.

4.7 **Muut sekalaiset tulonsiirrot (D75)**

Muut rahamääräiset tai luontoismuotoiset sekalaiset tulonsiirrot kattavat *tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittoa tavoittelemattomille yhteisöille (D751), kotitalouksien väliset tulonsiirrot (D752)* sekä *muut sekalaiset tulonsiirrot (D759)*, joihin sisältyvät sakot ja uhkasakot, osa arpajais- ja uhkapelimaksuista, korvauksiin liittyvät maksut ja muut sekalaiset tulonsiirrot.

4.7.1 **Kotimaisten ja ulkomaisten kotitalouksien väliset henkilökohtaiset tulonsiirrot**

Kotimaisten ja ulkomaisten kotitalouksien välisiin henkilökohtaisiin tulonsiirtoihin sisältyvät kaikki kotimaisten kotitalouksien ulkomaisille kotitalouksille suorittamat tai niiltä vastaanottamat rahamääräiset tai luontoismuotoiset tulonsiirrot. Henkilökohtaisiin tulonsiirtoihin sisältyy ”*joista:* palkansaajien rahalähetykset” -erä.

4.7.1.1 **Palkansaajien rahalähetykset**

Palkansaajien rahalähetykset kattavat toiseen kansantalouteen asettuneiden ja siellä työskentelevien maahanmuuttajien henkilökohtaiset tulonsiirrot ulkomaisille kotitalouksille. Alle vuoden toisessa kansantaloudessa työskentelevät ja asuvat henkilöt katsotaan ulkomaisiksi yksiköiksi, ja heille maksetut palkat kirjataan palkansaajakorvauksiin.

4.8 **Arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat EU:n omat varat (D76)**

Arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuva EU:n kolmas ja neljäs oma vara ovat kunkin jäsenvaltion unionin toimielimille maksamia tulonsiirtoja.

▼M4

4.9 **Eläkeoikeuksien muutoksen oikaisu (D8)**

Eläkeoikeuksien muutoksen oikaisu on tarpeen, koska eläkkeet käsitellään tulonsiirtoina, kun taas eläkeoikeudet käsitellään rahoitusvaroina. Oikaisun jälkeen vaihtotase on sama kuin se olisi ilman sosiaaliturvamaksujen ja vastaanotettujen eläkkeiden kirjaamista tulonsiirtoina.

B. PÄÄOMATASE

Pääomataseessa ilmoitetaan *pääomansiirrot* sekä *valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat ja luovutukset*.

5.1 **Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen bruttohankinnat ja vähennykset**

Valmistamattomat muut kuin rahoitusvarat kattavat a) luonnonvarat, b) sopimukset, leasingsopimukset ja lisenssit sekä c) markkinointivarat (tavaramerkit) sekä goodwill. Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat ja vähennykset kirjataan bruttoperusteisesti eikä niitä nettouteta. Ainoastaan tällaisten varojen osto tai myynti kirjataan tähän pääomataseen erään, ei kuitenkaan näiden varojen käyttöä.

5.2 **Pääomansiirrot (D9)**

Pääomansiirrot käsittävät i) kiinteiden varojen omistajanvaihdokset, ii) kiinteiden varojen hankintaan tai luovutuksiin liittyvät tai tällaiseen hankintaan tai luovutukseen perustuvat varainsiirrot ja iii) velan vastikkeettoman kuolettamisen. Pääomansiirrot voivat olla käteis- tai luontoissuorituksia (kuten velan anteeksianto). Tulonsiirtojen ja pääomansiirtojen erottaminen toisistaan riippuu käytännössä siitä, miten vastaanottava maa käyttää ko. siirtoa. Pääomansiirrot luokitellaan sen institutionaalisen sektorin mukaan, joka tekee tai vastaanottaa siirron kirjaavassa kansantaloudessa (*julkisyhteisöt* tai *muut sektorit*).

Pääomansiirrot sisältävät *pääomaverot, investointiavustukset* sekä *muut pääomansiirrot*.

5.2.1 **Pääomaverot (D91)**

Pääomaverot koostuvat veroista, joita peritään harvoin ja epäsäännöllisin väliajoin institutionaalisten yksiköiden omistamien varojen tai nettovarallisuuden arvoista tai institutionaalisten yksiköiden välillä siirrettyjen varojen arvosta. Näihin kuuluvat perintöverot tai henkilöiden välisten lahjojen verot, jotka kannetaan edunsaajien pääomasta.

5.2.2 **Investointiavustukset (D92)**

Investointiavustukset koostuvat rahamääräisistä tai luontoismuotoisista pääomansiirroista kiinteiden varojen hankintakustannusten rahoittamiseksi kokonaisuudessaan tai osittain. Vastaanottajien on käytettävä rahamääräiset investointiavustukset pääoman bruttomuodostukseen, ja avustukset sidotaan usein määriteltyihin sijoitushankkeisiin, kuten suurin rakennushankkeisiin.

5.2.3 **Muut pääomansiirrot (D99)**

Näihin kuuluvat suuret kertaluontoiset maksut sellaisten vaurioiden tai vahinkojen korvaamiseksi, joita vakuutukset eivät kata, suuret lahjat, testamentit ja lahjoitukset, myös voittoa tavoittelemattomille yhteisöille. *Velan anteeksianto* kuuluu tähän luokkaan.

▼M4

5.2.3.1 **Velan anteeksianto**

Velan anteeksianto on velan vapaaehtoinen kuolettaminen osittain tai kokonaan velkojan ja velallisen välisin sopimusjärjestelyin.

C. RAHOITUSTASE JA ULKOMAINEN VARALLISUUSASEMA

Rahoitustaseeseen kirjataan yleisesti rahoitusvaroja ja -velkoja koskevat taloustoimet kotimaisten ja ulkomaisten yksiköiden välillä. Rahoitustaseessa taloustoimet esitetään nettomääräisinä: rahoitusvarojen nettohankinta on rahoitusvarojen hankinta vähennettynä rahoitusvarojen vähennyksillä.

Ulkomaisessa varallisuusasemassa esitetään kunkin vuosineljänneksen lopussa kansantalouden kotimaisten yksiköiden sellaiset rahoitusvarat, jotka ovat ulkomaisiin yksikköihin kohdistuvia saamisia, ja kansantalouden kotimaisten yksiköiden velat ulkomaisille yksiköille sekä valuuttavarantoon kuuluva sijoituskulta. Varojen ja velkojen erotus on ulkomainen nettovarallisuusasema, joka osoittaa joko ulkomaisen nettosaamisen tai ulkomaisen nettovelan.

Ulkomaisen varallisuuden arvo ajanjakson lopussa määräytyy varallisuuden edellisen ajanjakson arvosta (kanta), kuluvan jakson taloustoimista sekä muista muutoksista, jotka eivät johdu ulkomaisten ja kotimaisten yksiköiden välisistä taloustoimista, mutta jotka perustuvat **muihin volyymin muutoksiin** sekä **valuuttakurssimuutoksista tai muista hintamuutoksista** johtuviin **arvostusmuutoksiin**.

Käyttötarkoituksen mukaisessa jaottelussa rajatylittävät taloustoimet ja kannat jaotellaan *suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, johdannaisiin (muut kuin valuuttavaranto) ja työsuhdeoptioihin, muihin sijoituksiin* ja *valuuttavarantoon*. Rajatylittävät taloustoimet ja kannat jaotellaan lisäksi instrumentin ja institutionaalisen sektorin mukaan taulukossa 7 määritellyllä tavalla.

Taloustoimien ja kantojen arvostuksen lähtökohtana käytetään markkinahintoja. Nimellisarvoja käytetään ei-siirtokelpoisten instrumenttien – eli lainojen, talletusten ja muiden saamisten ja velkojen – kantojen arvostuksessa. Kuitenkin näitä instrumentteja koskevat taloustoimet arvostetaan markkinahintoihin. Taloustoimien markkina-arvostuksesta ja kantojen nimellisarvostuksesta johtuvien epäjohdonmukaisuuksien korjaamiseksi myyjä kirjaa sinä ajanjaksona, jona myynti tapahtuu, *muista hintamuutoksista johtuvan arvostusmuutoksen*, joka vastaa nimellisarvon ja transaktioarvon erotusta, kun taas ostaja kirjaa vastakkaissuuntaisen määrän *muista hintamuutoksista johtuvana arvostusmuutoksena*.

Maksutaseen rahoitustase ja ulkomainen varallisuusasema sisältävät kuhunkin käyttötarkoitusluokkaan luokitelluista instrumenteista suoriteperusteisesti kertyneiden tulojen vastakirjaukset.

6.1 **Suorat sijoitukset**

Suorat sijoitukset liittyvät sijoitussuhteeseen, jossa yhteen kansantalouteen sijoittautuneella yksiköllä on merkittävää vaikutusvaltaa toiseen kansantalouteen sijoittautuneen yrityksen (suoran sijoituksen kohdeyrityksen) hallinnossa. Kansainvälisten standardien mukaan tällainen suhde on olemassa, jos yhteen kansantalouteen sijoittautuneella sijoittajalla on joko suoraan tai muiden yritysten kautta omistusosuuden perusteella vähintään 10 prosentin äänivalta toiseen kansantalouteen sijoittautuneessa yrityksessä. Tämän periaatteen mukaisesti useiden toisiinsa sidoksissa olevien yritysten välillä voi olla suora sijoitussuhde riippumatta siitä, muodostuuko suhde yhden tai useamman omistusketjun kautta. Tämä voi ulottua välittömän sijoituskohteen tytäryhtiöihin, näiden tytäryhtiöihin sekä osakkuusyhtiöihin. Kun suoran sijoituksen suhde on syntynyt, kaikki myöhemmät rahoitusvirrat/rahoitusvarat näiden talousyksiköiden välillä kirjataan suorien sijoitusten virtoihin/kantoihin.

▼M4

Oma pääoma käsittää oman pääoman sivuliikkeissä ja kaikki osakkeet tytär- ja osakkuusyhtiöissä. *Uudelleen sijoitetut voitot* on vastaerä kohtaan *sijoitustulot* kirjattaville erille, jotka kuvaavat suoran sijoittajan osuutta voitoista, joita tytär- tai osakkuusyhtiöt eivät ole jakaneet osinkoina tai joita sivuliikkeet eivät ole maksaneet sijoittajille (ks. 3.2.3).

Suorien sijoitusten oma pääoma ja *velkainstrumentit* jaotellaan edelleen yhteisöjen välisten suhteiden sekä sijoituksen suunnan mukaan. Yhteisöjen välisten suhteiden mukaan jaoteltaessa luokkia on kolme:

a) **Suoran sijoittajan sijoitukset kohdeyritykseen**. Tähän luokkaan kuuluvat sijoitusvirrat (ja kannat) suorasta sijoittajasta kohdeyritykseen (siihen katsomatta, onko kohdeyritys suoran sijoittajan välillisen tai välittömän määräysvallan tai vaikutusvallan alainen);

b) **Käänteinen sijoitus**. Tämä suhde kattaa sijoitusvirrat (ja kannat) kohdeyrityksestä suoraan sijoittajaan;

c) **Sisaryritysten välillä**. Tämä kattaa sijoitusvirrat (ja kannat) sellaisten yritysten välillä, jotka eivät ole toistensa määräysvallassa tai vaikutusvallassa mutta jotka ovat saman suoran sijoittajan määräysvallan tai vaikutusvallan alaisia.

6.2 **Arvopaperisijoitukset**

Arvopaperisijoituksiin sisältyvät osakkeiden ja velkapapereiden virrat ja kannat, jollei niitä ole luokiteltu suoriin sijoituksiin tai valuuttavarantoon. Arvopaperisijoituksiin kuuluvat *osakkeet, sijoitusrahasto-osuudet* ja *velkapaperit*, jollei niitä ole luokiteltu suoriin sijoituksiin tai valuuttavarantoon. Takaisinostosopimusten muodossa olevat taloustoimet sekä arvopaperilainaukset eivät kuulu arvopaperisijoituksiin.

6.2.1 **Osakkeet (F51/AF51)**

Osakkeet kattavat kaikki instrumentit, jotka edustuvat saamisia yritysten ja yritysmäisten yhteisöjen siitä arvosta, joka jää jäljelle, kun kaikkien velkojien saamiset on otettu huomioon. Toisin kuin vieras pääoma, osakkeet eivät yleisesti anna omistajalleen oikeutta ennalta määritettyyn rahamäärään tai tietyn laskukaavan mukaan määriteltävään rahamäärään. Osakkeita on *noteerattuja* ja *noteeraamattomia*.

Noteeratut osakkeet (F511/AF511) ovat tunnetussa pörssissä tai muussa kauppapaikassa noteerattuja osakkeita. **Noteeraamattomat osakkeet (F512/AF512)** ovat jälkimarkkinoilla noteeraamattomia oman pääoman ehtoisia arvopapereita.

6.2.2 **Sijoitusrahasto-osuudet (F52/AF52)**

Sijoitusrahastot laskevat liikkeeseen sijoitusrahasto-osuuksia. Sijoitusrahastot ovat kollektiivista sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä, joiden kautta sijoittajat yhdistävät varoja sijoittaakseen niitä rahoitus- ja/tai muihin varallisuuseriin. Koska kyse on eräänlaisesta kollektiivisesta sijoituksesta muihin varallisuuseriin, sijoitusrahasto-osuuksilla on erityisasema rahoituksen välityksessä, ja siksi ne raportoidaan erikseen muista oman pääoman ehtoisista arvopapereista. Lisäksi niistä saatava tulo käsitellään toisin, koska *uudelleen sijoitetut voitot* on arvioitava laskennallisesti.

▼M4

6.2.3 **Velkapaperit (F3/AF3)**

Velkapaperit ovat jälkimarkkinakelpoisia rahoitusinstrumentteja, jotka toimivat velkatodistuksina. Niitä ovat vekselit, joukkovelkakirjalainat, siirtokelpoiset sijoitustodistukset, yritystodistukset, debentuurit, omaisuusvakuudelliset arvopaperit, rahamarkkinapaperit sekä vastaavat instrumentit, joista normaalisti käydään kauppaa rahoitusmarkkinoilla. Velkapapereiden virrat ja kannat jaetaan alkuperäisen maturiteetin perusteella *lyhytaikaisiin* ja *pitkäaikaisiin*.

6.2.3.1 **Lyhytaikaiset velkapaperit (F31/AF31)**

Lyhytaikaiset velkapaperit maksetaan vaadittaessa, tai niiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi. Ne antavat yleensä haltijalleen ehdottoman oikeuden saada määrätty kiinteä rahasumma tiettynä päivänä. Näistä instrumenteista käydään yleensä kauppaa järjestäytyneillä markkinoilla nimellisarvon alittavaan hintaan, jolloin diskonttaus riippuu korosta ja jäljellä olevasta maturiteetista.

6.2.3.2 **Pitkäaikaiset velkapaperit (F32/AF32)**

Pitkäaikaisten velkapapereiden alkuperäinen maturiteetti on yli vuoden tai niiden maturiteettia ei ole määritelty (pl. vaadittaessa maksettavat, jotka sisältyvät lyhytaikaisiin velkapapereihin). Yleensä haltijalla on niiden perusteella a) ehdoton oikeus kiinteään rahatuloon taikka sopimusperusteiseen vaihtelevaan rahamääräiseen tuloon (koronmaksu on riippumaton velallisen tuloista) sekä b) ehdoton oikeus kiinteämääräisen pääoman takaisinsaantiin tiettynä päivänä tai tiettyinä päivinä.

Taloustoimet kirjataan maksutaseeseen, kun velkojat tai velalliset kirjaavat ko. saamisen tai velan omaan kirjanpitoonsa. Taloustoimet kirjataan tosiasiallisesti saadun tai maksetun hinnan mukaisina palkkioiden ja kulujen vähentämisen jälkeen. Tämä merkitsee sitä, että jos arvopapereille maksetaan kuponkikorkoa, viimeisestä koronmaksusta lähtien kertynyt korko sisällytetään taloustoimen arvoon, ja jos arvopaperit on laskettu liikkeeseen diskontattuina, liikkeeseenlaskusta lähtien kertynyt korko sisällytetään taloustoimen arvoon. Kertyneiden korkojen kirjausta edellytetään maksutaseen rahoitustaseessa sekä ulkomaisessa varallisuusasemassa. Rahoitustaseissa kirjauksilla on oltava vastaerät vaihtotaseen sijoitustuloissa.

6.3 **Johdannaiset (pl. valuuttavarantoon kuuluvat) ja työsuhdeoptiot (F7/AF7)**

Johdannaiset ovat määrättyyn rahoitusinstrumenttiin, indikaattoriin tai hyödykkeeseen kytkettyjä rahoitusinstrumentteja, joiden avulla voidaan rahoitusmarkkinoilla käydä kauppaa tietyillä rahoitusriskeillä (esim. korkoriski, valuuttakurssiriski, osakkeiden tai hyödykkeiden hintariski, luottoriski). Tämä luokka esitetään erillään muista luokista, koska se liittyy riskien siirtoon eikä varojen tarjoamiseen taikka muihin resursseihin. Toisin kuin muiden funktionaalisten luokkien kohdalla, johdannaisista ei kerry ensituloa. Korkojohdannaisiin liittyvät nettovirrat kirjataan johdannaisiin eikä sijoitustuloon. Johdannaisten virrat ja kannat käsitellään erillään niiden instrumenttien arvosta, joihin ne on kytketty. Optioissa kirjataan koko preemio (eli option osto-/myyntihinta ja laskennallinen palvelumaksu). Takaisin maksettavat marginaalivakuusmaksut ovat käteisvaroja tai vakuuksia, jotka on talletettu vastapuolen suojelemiseksi maksukyvyttömyysriskiltä. Ne kirjataan muiden sijoitusten talletukset-erään (jos velallisen velat sisällytetään laveaan rahaan) tai muihin saamisiin ja velkoihin. Muut kuin takaisinmaksettavat marginaalivakuusmaksut (joita kutsutaan myös vaihtelumarginaaliksi) pienentävät johdannaisen synnyttämää rahoitusvelkaa; siksi ne luokitellaan johdannaisiin kohdistuviksi taloustoimiksi.

▼M4

Työsuhdeoptioilla tarkoitetaan yrityksen työnantajilleen tarjoamia optioita ostaa yrityksen osakkeita; optio on palkan muoto. Jos työntekijöille tarjotulla työsuhdeoptiolla voidaan rajoituksetta käydä kauppaa rahoitusmarkkinoilla, se luokitellaan johdannaiseksi.

6.4 **Muut sijoitukset**

Muut sijoitukset on jäännöserä joka kattaa virrat ja kannat, jotka eivät kuulu suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, johdannaisiin ja työsuhdeoptioihin tai valuuttavarantoon. Seuraavat rahoitusvarojen luokat kuuluvat muihin sijoituksiin, jos niitä ei ole luokiteltu muualle: a) *muut oman pääoman ehtoiset erät*, b) *käteisraha ja talletukset*, c) *lainat* (ml. IMF:n lainat sekä IMF:n luoton käyttö), d) *vakuutus-, eläke- ja standarditakausvastuut*, e) *kauppaluotot ja ennakot*, f) *muut saamiset ja velat* ja g) *osoitetut erityiset nosto-oikeudet* (erityisten nosto-oikeuksien hallussapidot kirjataan valuuttavarantoon).

Diskontattujen lainojen, talletusten sekä muiden saamisten ja velkojen kohdalla rahoitustaseeseen kirjatut transaktioarvot eivät välttämättä vastaa ulkomaiseen varallisuusasemaan kirjattuja nimellisarvoja. Tällaiset erot kirjataan muista *hintamuutoksista johtuviin arvostusmuutoksiin*.

6.4.1 **Muut oman pääoman erät (F519/AF51)**

Muut oman pääoman erät ole arvopaperien muodossa, ja siksi ne eivät kuulu arvopaperisijoituksiin. Sijoitukset kansainvälisten organisaatioiden pääomaan eivät ole arvopapereita, ja siksi ne luokitellaan *muiksi oman pääoman eriksi*.

6.4.2 **Käteisraha ja talletukset (F2/AF2)**

Käteisrahaan ja talletuksiin kuuluvat kierrossa oleva raha sekä talletukset. Talletukset ovat vakioituja muita kuin jälkimarkkinakelpoisia sopimuksia, joita talletuksia vastaanottavat yhteisöt tarjoavat suurelle yleisölle; niiden nojalla velkoja voi tallettaa ja nostaa rahaa. Yleensä velallinen takaa maksavansa takaisin talletetun pääoman määrän.

Jaottelu toisaalta *lainoihin* ja toisaalta *käteisrahaan ja talletuksiin* perustuu siihen, mikä taho on lainanottajana. Tämä merkitsee sitä, että varojen puolella kotimaisen rahaa hallussaan pitävän sektorin ulkomaisille pankeille maksamat rahamäärät on luokiteltava *talletuksiksi* ja kotimaisen rahaa hallussaan pitävän sektorin ulkomaisille muille kuin pankeille (eli institutionaalisille yksiköille, jotka eivät ole pankkeja) maksamat rahamäärät on luokiteltava *lainoiksi*. Velkojen puolella rahamäärät, jotka on vastaanottanut kotimainen muu kuin pankki (esim. muu kuin rahalaitos) on aina luokiteltava *lainoiksi*. Tästä erittelystä seuraa myös, että kaikki taloustoimet, joissa on mukana kotimaisia rahalaitoksia ja ulkomaisia pankkeja, on luokiteltava *talletuksiksi*.

6.4.3 **Lainat (F4/AF4)**

Lainat ovat rahoitusvaroja jotka a) syntyvät, kun lainanantaja lainaa varoja suoraan velalliselle, ja b) perustuvat ei-jälkimarkkinakelpoisiin velkakirjoihin. Tähän luokkaan kuuluvat kaikki lainat, ml. asuntolainat, rahoitusleasing-sopimukset sekä repo-tyyppiset operaatiot. Kaikkia repo-operaatioita eli arvopapereiden takaisinostosopimuksia, sell/buy-back -operaatioita ja arvopaperilainausta (jossa käteismaksu toimii vakuutena) pidetään vakuudellisina lainoina eikä suorina arvopaperien ostoina/myynteinä, ja ne kirjataan *muihin sijoituksiin* sille kotimaiselle sektorille, joka toteuttaa operaation. Tämä menettely on myös pankkien ja muiden rahoituslaitosten kirjanpitokäytännön mukainen ja sen on tarkoitus vastata tarkemmin näiden rahoitusinstrumenttien taloudellisia tarkoitusperiä.

▼M4

6.4.4 **Vakuutus-, eläke- ja standarditakausvastuut (F6/AF6)**

Tähän erään kuuluvat a) vahinkovakuutustekninen vastuuvelka (F61), b) henkivakuutukseen ja annuiteettiin perustuvat vastuut (F62), c) eläkevastuut, eläkerahastojen vaateet eläkkeiden hallinnoijia kohtaan, oikeudet muihin etuuksiin kuin eläke-etuihin (F63+F64+F65) d) standarditakauksiin liittyvät varaukset (F66).

6.4.5 **Kauppaluotot ja ennakot (F81/AF81)**

Kauppaluotot ja ennakot ovat rahoitussaamisia, jotka syntyvät tavaroiden ja palvelujen toimittajien antaessa asiakkailleen lisää maksuaikaa. Ne ovat myös ennakkomaksuja käynnissä tai käynnistymässä olevista töistä ja asiakkaiden ennakkomaksuja vielä toimittamattomista tavaroista ja palveluista. Kauppaluotto ja ennakot syntyvät, kun maksua tavaroista tai palveluista ei suoriteta samaan aikaan kuin tavaran omistajuus siirtyy tai palvelu toimitetaan.

6.4.6 **Muut saamiset ja velat (F89/AF89)**

Tähän luokkaan kuuluvat muut saamiset ja velat kuin ne, jotka sisältyvät kauppaluottoihin ja ennakkoihin tai muihin instrumentteihin. Tämä luokkaa kattaa rahoitusvarat ja velat, jotka syntyvät taloustoimen vastineena, kun kyseessä olevan taloustoimen ja siihen liittyvän maksun välillä on ajoitusero. Siihen kuuluvat verovelat, arvopaperien myynnit ja ostot, arvopaperilainamaksut, kultalainamaksut, palkat ja palkkiot, osingot sekä sosiaaliturvamaksut, jotka ovat jo kertyneet mutta ei vielä maksettu.

6.4.7 **Osoitetut erityiset nosto-oikeudet (SDR:t) (F12/AF12)**

IMF:n jäsenvaltioilleen osoittamat erityiset nosto-oikeudet (SDR) kirjataan vastaanottajan ottamana velkana *muut sijoitukset* -erän kohtaan erityiset nosto-oikeudet sekä vastaava kirjaus *valuuttavarannon* kohtaan erityiset nosto-oikeudet.

6.5 **Valuuttavaranto**

Valuuttavaranto koostuu ulkomaisista saamisista, jotka ovat helposti rahaviranomaisten saatavilla ja heidän hallinnassaan ja joita voidaan käyttää maksutaseen rahoittamistarpeisiin, valuuttamarkkinainterventioihin, joilla pyritään vaikuttamaan valuuttakursseihin, sekä muihin näihin liittyviin tarkoituksiin (esim. varmistaminen että yleisön luottamus valuuttaan ja talouteen säilyvät sekä perustan tarjoaminen ulkomaisille lainoille). Valuuttavarantosaamisten on oltava valuuttamääräisiä saamisia, ulkomaisiin yksikköihin kohdistuvia saamisia ja todellisuudessa olemassa olevia saamisia. Valuuttavarantoon ei saa sisällyttää potentiaalisia saamisia. Valuuttavaranto perustuu käsitteisiin rahaviranomaisten ”hallussa” sekä ”helposti saatavilla”.

6.5.1 **Monetaarinen kulta (F11/AF11)**

Monetaarinen kulta on rahaviranomaisten (tai rahaviranomaisten tosiasiallisessa valvonnassa olevien yksiköiden) omistuksessa olevaa kultaa, joka on osa valuuttavarantoja. Mukaan luetaan *sijoituskulta* ja *kohdistamattomat kultatilit ulkomaisilta vastapuolilta*, joiden pitää vaadittaessa toimittaa kulta.

6.5.1.1 **Sijoituskulta** on kolikkoina tai harkkoina ja sen puhtaus on vähintään 995/1 000. Se sisältää myös kohdistetuilla kultatileillä olevan monetaarisen kullan.

6.5.1.2 **Kohdistamattomat kultatilit** merkitsevät tilinhoitajaan kohdistuvaa vaadetta toimittaa kultaa. Näiden tilien kohdalla tilinhoitajalla on oikeudet fyysiseen kohdistettuun kultaan, ja tilinhoitaja antaa tilinhaltijoille kultamääräisiä vaateita. Sellaiset kohdistamattomat kultatilit, joita ei sisällytetä monetaariseen kultaan, kuuluvat *muiden sijoitusten* erään *käteisraha ja talletukset.*

▼M4

6.5.2 **Erityiset nosto-oikeudet (F12/AF12)**

Erityiset nosto-oikeudet (SDR) ovat IMF:n luomia varantovälineitä, joita rahasto allokoi jäsenmailleen, ja ne kuuluvat maiden valuuttavarantovaroihin. Erityisiä nosto-oikeuksia voivat pitää hallussaan ainoastaan IMF:n jäsenten rahaviranomaiset sekä rajoitettu määrä kansainvälisiä rahoituslaitoksia, joilla on siihen lupa.

6.5.3 **Varanto-osuus IMF:ssä**

Tämä koostuu seuraavista eristä: a) ”varanto-osuus” eli ulkomaan valuutan määrät, SDR:t mukaan luettuina, jotka jäsenmaa voi nostaa IMF:stä lyhyellä varoitusajalla, ja b) lainasopimukseen perustuvat jäsenmaan helposti saatavilla olevat saamiset IMF:ltä IMF:n yleistilillä (General Resources Account).

6.5.4 **Muu valuuttavaranto**

Muu valuuttavaranto kattaa *käteisrahan ja talletukset, arvopaperit, johdannaiset* ja *muut saamiset. Talletuksilla* tarkoitetaan vaadittaessa saatavilla olevia. *Arvopapereihin* kuuluvat ulkomaisten yksiköiden liikkeeseen laskemat likvidit ja jälkimarkkinakelpoiset osakkeet ja velkapaperit, ml. sijoitusrahasto-osuudet. *Johdannaiset* kirjataan valuuttavarantoon ainoastaan mikäli valuuttavarantojen hoitoon liittyvät johdannaiset liittyvät olennaisesti näiden varantojen arvostukseen. *Muut saamiset* kattavat lainat ulkomaisille muille kuin pankeille, pitkäaikaiset lainat IMF:n sijoitustileille (IMF Trust account) sekä muut saamiset, joita ei ole aiemmin sisällytetty tähän erään mutta jotka täyttävät valuuttavarantojen määritelmän.